

Anne Mette W. Nielsen, Nanna Bank Sørensen og Niels Ulrik Sørensen

Nye veje til frivilligfællesskaber

Unges fortællinger om at være
i gadeidrætspraktik hos GAME

Forord

I denne rapport præsenterer vi en evaluering af en specialtilrettelagt gadeidrætspraktik i GAME målrettet unge med psykosociale udfordringer. Det overordnede mål med evalueringen har været, med afsæt i de unges egne perspektiver, at identificere de centrale processer og praksisser i praktikforløbet, samt hvordan de virker ind på de unges deltagelse og deres liv og hverdag i videre forstand. Evalueringen er igangsat med henblik på at belyse, kvalificere og vidensbasere arbejdet med at styrke adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for unge, der har egne erfaringer med psykosociale udfordringer og på den baggrund på forskellig vis står på kanten af uddannelse, beskæftigelse og sociale fællesskaber.

I arbejdet med evalueringen har vi interviewet de unge, der deltager, og medarbejdere, der på forskellig vis er involveret i praktikken i tre forskellige byer. Vi vil gerne rette en stor tak til alle, der har bidraget til evalueringen. Særligt til de unge, som har delt deres oplevelser med os. Vi vil også gerne takke GAME for at lade os deltage i træninger og etablere kontakten til de unge i evalueringen. Også tak til VELUXFONDEN for at bringe ungdomsforskningen i spil i det idrætssociale felt. Vi håber, at evalueringens ungeperspektiv kan bidrage med nye indsigter og inspiration til det videre arbejde med at udvikle feltet.

Anne Mette W. Nielsen, Nanna Bank Sørensen og Niels Ulrik Sørensen
Center for Ungdomsforskning, Institut for Kultur og Læring, Aalborg Universitet

Nye veje til frivilligfællesskaber

*Unge fortællinger om at være i
gadeidrætspraktik hos GAME*

Anne Mette W. Nielsen

Nanna Bank Sørensen

Niels Ulrik Sørensen

Rapport

Center for Ungdomsforskning

Institut for kultur og læring

Aalborg Universitet i København

1. udgave, 1. oplag, 2024

Figurer, sats og layout:

Randi Hagemann

Foto:

Xander Sørensen, GAME

Rapporten er muliggjort med støtte fra
VELUXFONDEN

cefu | Center for
Ungdomsforskning

**AALBORG
UNIVERSITET**

VELUX FONDEN

Indhold

1. Indledning	6
2. Design og metode	10
3. De unges møde med frivillighed og frivilligfællesskaber i form af en gadeidrætspraktik	12
4. Fire bærende elementer	16
5. De unges udbytte	36
6. anbefalinger	44
7. Konklusion	48
8. Referenceliste	50

1. Indledning

Idræt og bevægelse spiller en stor rolle i mange børns og unges liv. Tre ud af fire 7-15-årige er aktive i foreningsidrætten og endnu flere har i kortere eller længere perioder deltaget (Rask et al. 2022). Børns og unges deltagelse i foreningsidrætten handler ikke kun om fysisk aktivitet, men er for mange også en kilde til fællesskaber, som følger dem ind i deres øvrige hverdag og liv, ligesom en del unge her opnår værdifulde erfaringer med frivillighed (Mortensen 2004). For nogle børn og unge er fritidslivets organiserede idrætsaktiviteter imidlertid svære at finde sig til rette i, og de mangler idrætsstilbud, der fungerer på andre måder end i foreningsidrætten (Østergaard 2008, 2011; Idrættens Analyseinstitut 2009). De har derfor ikke samme adgang som andre jævnaldrende til den fysiske udfoldelse, som knytter sig til fritidslivets organiserede idrætsaktiviteter, de er i langt mindre grad del af de fællesskaber og relationer, der udfolder sig her (Socialstyrelsen 2022; Kissow & Klasson 2021). Det gælder bl.a. børn og unge med psykosociale udfordringer, der ofte oplever at have svært ved at finde ind i fritidsfællesskaber, og erfaringer på området peger på, at det kræver særlige indsatser at understøtte deres deltagelse (Kissow & Klasson 2021; Sundhedsstyrelsen & Socialstyrelsen 2015; Harsløf & Malmberg-Heimonen 2014). Det gælder ikke kun som udøvende i de organiserede idrætsaktiviteter, men handler også om deres adgang til de frivilligfællesskaber, som foreningsidrætten er bygget op om (Pilgård 2018). På den baggrund har kommuner, ngo'er og andre aktører de senere år igangsat en lang række lokale indsatser, der har som mål at støtte denne gruppes muligheder for at indgå i frivilligfællesskaber, herunder også de idrætsbaserede ved at integrere de unges specifikke evner, interesser og udfordringer som ressourcer (Socialstyrelsen 2022).

Gadeidrætsorganisationen GAME har siden sin opstart arbejdet målrettet med at åbne idræt og bevægelse for børn og unge, der typisk står uden for den organiserede foreningsidræt. I 2015 initierede GAME særlige parkourforløb rettet mod 8-15-årige med forskellige former for psykosociale udfordringer, senest i projektet *Fællesskab på Asfalten*, 2018-2021 (Hansen et al. 2021). I perioden 2021-2023 har GAME med indeværende projekt sat fokus på 15-25-årige unge i samme målgruppe og søgt at understøtte deres veje ind i frivilligfællesskaber gennem et specialtilrettelagt praktikforløb tilknyttet disse særlige parkourforløb.

De unge, der deltager i praktikforløbet, kommer fra den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU) og den Forberedende Grunduddannelse (FGU).

Der er tale om en sammensat gruppe af unge, som har det til fælles, at deres erfaringer med uddannelse, beskæftigelse, samt fællesskaber med andre jævnaldrende på forskellige måder har været præget af udfordringer og nederlag (Görlich et al. 2019). Det stiller ofte store krav til de sammenhænge og sociale indsatser, de indgår i, at adressere de udfordringer og begrænsninger, mange af dem står overfor, og samtidig fastholde et blik for de ressourcer, de har med sig (Katznelson et al. 2015; Nielsen & Sørensen 2017). I forlængelse heraf sætter evalueringen fokus på de unges deltagelse i

praktikforløbet og undersøger med afsæt i de deltagende unges egne perspektiver hvorvidt og på hvilke måder, det giver de unge adgang til frivilligfællesskaber. På den baggrund er det evalueringens ambition at anskueliggøre, hvordan unge i krydsfeltet mellem alternative, deltagerorienterede og engagementsbårne arenaer og mere formelle systemer som STU og FGU kan tage del i nye sammenhænge, der kan gøre en forskel i deres liv og hverdag.

Evalueringen tager udgangspunkt i følgende forskningsspørgsmål:

1

Hvilke processer og praksisser gør sig gældende i forløbet, hvad består de af, og hvordan sætter de sig igennem i de forskellige dele af dette?

2

I hvilket omfang og på hvilke måder giver disse processer og praksisser adgang til nye frivilligfællesskaber for unge med psykosociale udfordringer. Og hvad karakteriserer disse fællesskaber?

3

Hvilke situationer og sammenhænge i projektet træder frem som afgørende for de unge, hvordan griber forløbet samlet set ind i deres livsbaner og livssammenhænge, og hvilket udbytte oplever de unge af forløbet?

GADEIDRÆTSPRAKTIK I GAME

Gadeidrætspraktikken er tilrettelagt ud fra en peer-to-peer tankegang, hvor de unge på ugentlig basis deltager som frivillige i særlige parkourforløb for børn med psykosociale udfordringer fra specialskoler og visiterede tilbud. Undervisningen varetages af dertil uddannede parkourinstruktører, og i træningerne deltager udover børnene og de unge også børnenes lærere/pædagoger, samt en lokal koordinator, som er tilknyttet de unge hos GAME. Koordinatoren modtager de unge inden træningerne og samler op med dem efter, lige som de løbende udveksler med børnenes lærere/pædagoger for at sikre, at samarbejdet fungerer til træningerne. Rundt om træningerne foregår desuden et koordinerings-, planlægnings- og udviklingsarbejde mellem projektets forskellige aktører hos GAME med henblik på at støtte de unge og planlægge forskellige aktiviteter undervejs i praktikforløbet. Det omfatter individuelle sparringssamtaler med de unge, månedlige frivilligaftener, frivilligaktiviteter ud af huset og frivilligarrangementer på tværs af de involverede Streetmekka'er. Derudover varetager de lokale koordinators kontakten med de unges skolekontaktpersoner, lige som de løbende hen over skoleåret introducerer nye unge på skolerne til gadeidrætspraktikken.

Praktikforløbet varer som udgangspunkt mellem 8-16 uger, men de unge har mulighed for at forlænge det i samarbejde med deres uddannelsesinstitution, lige som de kan fortsætte som frivillige efter, de er færdige med deres uddannelse. I GAME omtales og forstås de unge, der er i praktik, som frivillige. I denne rapport skelner vi dog mellem, om de unge er i gadeidrætspraktik eller er frivillige ud over deres uddannelse for at synliggøre den bevægelse, der ligger heri. I det perspektiv rummer de unges forløb forskellige faser, der som illustreret i model 1 betyder, at de kan fortsætte i praktik eller overgå til at blive frivillige uden skoletilknytning eller stoppe efter det første praktikforløb.

Model 1: De unges forløb

Hvem er de unge i gadeidrætspraktikken?

Praktikforløbet er henvendt til unge, der går på en Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) eller en Forberedende Grunduddannelse (FGU). Gadeidrætspraktikkens kobling til FGU og STU har undervejs i projektet været udfordret af tilpasninger til uddannelsernes læringsmål, skemaer og årshjul. Det betyder bl.a., at de unge overvejende er endt med at komme fra STU pga. uddannelsens mere fleksible studieordning.

Unge på den Forberedende Grunduddannelse (FGU)

FGU er rettet mod unge under 25 år, som står uden for uddannelse eller arbejde, og som har behov for en særlig forberedende indsats for at kunne komme ind på og gennemføre en erhvervs- eller gymnasial uddannelse eller komme i arbejde. Det overordnede formål med FGU'en er, at den unge opnår viden, færdigheder, afklaring og motivation til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå beskæftigelse. FGU'en er opdelt i tre uddannelsesspor: Den Almene Grunduddannelse (AGU), Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) og Produktionsgrunduddannelsen (PGU). Praktik fungerer i varierende grad som en del af forløbene, men de unge, som indgår i praktikforløbet hos GAME, kommer hovedsageligt fra PGU'en. Unge kan gå på FGU i to år, men to ud af tre færdiggør på et år eller mindre, og kun 10 pct bruger de maksimale to år på forløbet. Efter endt forløb overgår tre ud af fire til uddannelse eller beskæftigelse (Dansk Arbejdsgiverforening 2023).

Unge på den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU)

STU er en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, som er målrettet unge under 25 år med særlige behov, der ikke har mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse på anden vis. STU'en er ikke formelt kompetencegivende til videre uddannelse eller arbejde, men har i stedet til formål at udvikle de unges personlige, sociale og faglige kompetencer, som skal gøre den unge i stand til at deltage så selvstændigt og aktivt i voksenlivet som muligt. En STU strækker sig over tre år og indeholder både undervisning og praktik. De enkelte uddannelsesforløb er mere fleksible end på FGU'en og tilrettelægges mellem den enkelte unge og en vejleder. Efter endt STU-forløb overgår lidt over en tredjedel til førtidspension, og efter fire år er det tal steget til omkring halvdelen (Højbjerg Brauer Schultz 2020).

2. Design og metode

Unges perspektiver på gadeidrætspraktikken som en vej til frivillighed og frivilligfællesskaber

Evalueringen er designet med inspiration fra 'virkningsevaluering' (Dahler-Larsen & Krogstrup 2003) med henblik på præcise og konkrete analyser af, hvordan indsatsen fungerer i praksis. Den bygger således på et kvalitativt evalueringsdesign, som går tæt på de praksisser og elementer, der fremstår som bærende for arbejdet med at give de unge adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber. Det særlige ved vores brug af virkningsevaluering er, at vi først og fremmest tager udgangspunkt i data indsamlet blandt de unge i gadeidrætspraktik. Det er dermed deres perspektiver på praktikforløbet, som evalueringen er designet til at indfange. Evalueringen betoner således de gentagne og genkendelige gøremål og fremgangsmåder, der på tværs af de unges fortællinger tillægges en særlig betydning, og som går igen på tværs af de forskellige uddannelser, Streetmekka'er og den tid, de unge er i praktik i. Vi har desuden ført tilgangen ind i en narrativ tradition, hvor sammenhængene mellem indsatsen og forandringer i de unges liv og hverdag primært foldes ud gennem unges egne fortællinger (Nielsen & Sørensen 2017). Endelig indkredser evalueringen også nogle potentialer, som enkelte unges særlige erfaringer belyser i forhold til en videreudvikling af indsatsen.

Evalueringen bygger på data, der er indsamlet på følgende måder:

- 18 kvalitative interviews med unge fordelt på:
  - Fire gruppeinterviews med i alt ni unge i København, Esbjerg og Viborg (fire unge fra FGU og fem unge fra STU)
  - Ni individuelle journey map interviews (Nielsen & Sørensen 2017) med unge i København, Esbjerg og Viborg (syv var i praktik fra STU, to var tidligere STU-elever, men på interviewtidspunktet frivillige uden uddannelsestilknytning. To var gengangere fra første rundes gruppeinterviews)
- Et fokusgruppeinterview med seks fagprofessionelle fra GAME i de fem involverede byer
- Syv observationer af parkourtræninger i København, Esbjerg og Viborg
- Observationer i forskellige frivilligaktiviteter i praktikforløbet, herunder frivilligdag på tværs af byerne, frivilligaftener i en af byerne, samt kontaktsamtale mellem ung, skolekontaktperson og lokal koordinator
- Vidensbaserede udviklingsmøder undervejs med de forskellige fagprofessionelle fra GAME og skolerne

3. De unges møde med frivillighed og frivilligfællesskaber i form af en gadeidrætspraktik

De unge i evalueringen har ofte begrænsede eller svære fortællinger om at deltage i det organiserede foreningslivs idrætstilbud og ser sjældent sig selv som potentielle deltagere i dem. Samtidig har mange af dem været udfordrede i ungdomslivets mange transitionsprocesser, idet de har haft svært ved at finde deres vej ind i nye sammenhænge både i uddannelsessystemet, arbejdsliv, som udeboende osv. Projektet har derfor haft et særligt fokus på at lette de unges bevægelser ind i frivillighed og frivilligfællesskaber ved at etablere en institutionel kobling til de unges uddannelser i form af en praktik, der kan støtte de unge i at finde ind i en for dem helt ny sammenhæng (Nielsen & Sørensen 2017).

Institutionelle koblinger er med til at synliggøre muligheder, som de unge i målgruppen ikke får øje på eller tror er relevante for dem, lige som de også kan skabe større tryk ved at bevæge sig ind i noget nyt. De unge fortæller således, at de først opdager, at det er en mulighed for dem at blive frivillige i GAME, når GAME besøger deres skole for at fortælle om gadeidrætspraktikken, eller når de er med skolen i det lokale Streetmekka for at høre om forløbet. Her får de afmystificeret, hvad det vil sige at være frivillig: hvem møder man, når man ankommer, hvem er børnene, hvad er parkour, og hvad laver man til en træning er nogle af de spørgsmål, de oplever at få afklaret. De fortæller også, at fagprofessionelle, der kender dem og deres klassekammerater, kan foreslå praktikken til de unge, de tænker, det kunne være særlig relevant for. Flere fortæller, at de har brug for at blive opfordret, fordi det at være frivillig indenfor gadeidræt på flere måder er en helt ny sammenhæng for dem. Her er det Ida på 18 år, der fortæller om at blive prikket af sin lærer:

[Vores faglærer] kom hen og sagde til mig, at det ville nok være en ide for mig i hvert fald. At tage med på det. Og så tænkte jeg: 'Hvorfor ikke prøve noget nyt?' Og så gjorde jeg det.

Praktikforløbets kobling til de unges uddannelser giver også en større tryk for de unge, fordi deres fagprofessionelle fra skolerne ofte er med den første dag i praktikken, lige som det er trygt for dem, at der er nogen, de kender, som de kan række ud til, hvis der opstår problemer eller tvivl undervejs.

Afgørende i de unges fortællinger er også, at de ofte kan starte sammen med andre unge, de kender fra deres skole. Flere af dem betoner, at det er lettere at kaste sig ud i at være frivillig, når de følges og ikke skal stå alene i en ny og ukendt situation. Signe på 18 år fornemmer, at det betyder rigtig meget for en fra hendes skole, at han kan være med på hendes hold:

Da [GAME] kom ud på vores skole og fortalte, sagde Mads: 'Jamen, det lyder fedt', og så sagde jeg: 'Du kan jo bare være på mit og Livs hold', og så sagde han: 'Det vil jeg da gerne'. Interviewer: Er det rart, at man er sammen med nogen, man kender, tænker du? Ja, jeg tror, Mads har det bedst med, at han er på hold med mig og Liv.

Koblingen til de unges uddannelsesforløb betyder desuden, at de unge kan være frivillige i skoletiden og ikke skal skabe plads til det i deres fritid. Flere af dem forklarer, at de ofte har svært ved at håndtere mange nye ting uden for skoletiden. Det bliver hurtigt for meget, og praktikforløbet tilbyder en ramme, der er indenfor rækkevidde, som Liv på 23 år og Signe på 18 år fortæller:

Interviewer: Hvor meget betyder det, at det at være frivillig ligger som en del af jeres skoleforløb? Liv: Jeg tror ikke, jeg ville have gjort det ellers. Signe: Jeg tror ikke, jeg var kommet, hvis jeg ikke var på STU'en.

De unges møder med frivillighed og frivilligfællesskaber understøttes imidlertid også af mere interesse- og meningsdrevne dimensioner som projektets 'lokalitet' og 'form og tema' (Nielsen & Sørensen 2017). *Lokalitet* handler ikke kun om projektets geografiske placering, men også dets særlige stedspecifikke udtryk og kulturelle konnotationer, som ofte er udløsende for, hvorvidt unge kan se sig selv som del af en given sammenhæng (Thompson et al. 2013). Når de unge besøger det lokale Streetmekka med deres uddannelse, finder de ikke kun ud af, hvor det ligger, og hvordan de kommer derhen i forhold til transport og tid, men også hvad det er for et sted, og om de kan identificere sig med de normer og værdier, som indretning, udstyr, fagpersoner, omgangsformer osv. signalerer. *Form og tema* handler i projektet mere konkret om parkour som bevægelsesform og om det at arbejde med børn. Nogle af de unge fortæller, at det er muligheden for at lave parkour, der vækker deres interesse for praktikforløbet. Måske fordi de allerede har erfaringer med parkour, eller fordi de godt kan lide at bevæge sig. For de fleste er det dog muligheden for at arbejde med børn, der giver dem lyst til at deltage, fordi de elsker at være sammen med børn eller drømmer om at komme til at arbejde med børn i fremtiden.

Enkelte nævner specifikt, at det er muligheden for at gøre en forskel for børn, der er udfordrede på måder, de kan genkende fra sig selv, der gør udslaget. Felix på 21 år, der er fortsat som frivillig i flere år og ikke længere er det som led i en praktik, fortæller her, hvorfor han i sin tid startede:

Jeg startede, fordi jeg rigtig gerne ville være skolelærer. Og så ville jeg rigtig gerne være der for børn, som havde været igennem de samme problemer som mig.

På tværs af de unges fortællinger fremstår projektets organisering i et praktikforløb som en måde at synliggøre muligheden for og skabe en større tryghed omkring det at blive frivillig og del af frivilligfællesskaber. Den institutionelle kobling tilbyder sammen med projektets lokalitet og form og tema de unge en kombination af viden, tryghed, mening og interesse, der giver dem mod og lyst til at kunne gribe muligheden.

OPSAMLING

Praktikforløbets institutionelle kobling til FGU og STU synliggør på afgørende vis muligheden for at blive frivillige for unge i målgruppen. Praktikken rummer mange nye aspekter for de unge og kan derfor virke overvældende at takke ja til for mange af dem. De skal derfor ofte opfordres individuelt – og gerne flere gange – til at deltage, lige som det hjælper dem at møde og besøge GAME som del af deres skolesammenhæng sammen med deres fagprofessionelle. Det betyder også meget for de unge, at de kan deltage sammen med andre unge, de allerede kender, og at de ikke skal finde tid og overskud til at være frivillige udenfor skoletiden.

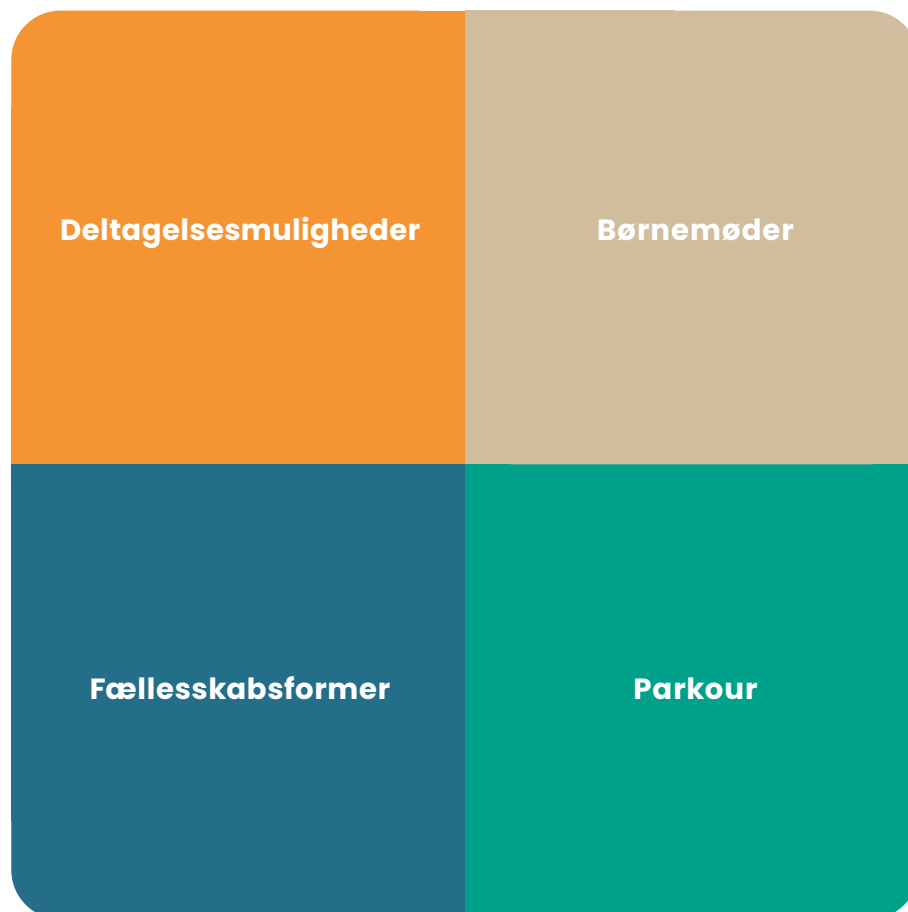
Praktikforløbets lokalitet, form og tema spiller også betydende ind for de unges lyst og interesse for at deltage. Mange af de unge fremhæver, at de føler sig hjemme og godt tilpas, når de besøger GAME første gang. Derudover har nogle særlig fokus på, at de i praktikforløbet får mulighed for at arbejde med parkour som bevægelsesform, omend de fleste fremhæver det at arbejde med børn, som det der primært vækker deres interesse. I de unges fortællinger afhænger deres møder med og vej ind i frivillighed og frivilligfællesskaber i form af en gadeidrætspraktik sjældent kun af et enkelt af disse elementer, men opstår i et samspil mellem dem. Det er derfor udløsende for de unge, at praktikforløbet på denne vis understøtter flere forskellige elementer.

4. Fire bærende elementer i arbejdet med frivillighed og frivilligfællesskaber i gadeidrætspraktikken

I dette afsnit ser vi nærmere på de gøremål og fremgangsmåder, der på tværs af de unges fortællinger tillægges en særlig betydning for deres virke som frivillige i gadeidrætspraktikken omkring parkourforløbene for børn med psykosociale udfordringer. Der er tale om særlige processer og praksisser, som fra de unges perspektiv er med til at give dem adgang til at blive frivillige og tage del i frivilligfællesskaberne. I de unges fortællinger samler de sig omkring fire bærende elementer: *deltagelsesmuligheder*, *fællesskabsformer*, *børnemøder* og *parkour*. I de unges fortællinger er de fire elementer ofte vævet sammen, men i det følgende udfolder vi dem enkeltvis for analytisk at vise de nuancer, de hver især rummer. Både i forhold til hvordan de specifikt rammesættes i forløbet, og i forhold til hvilke muligheder for at blive frivillige og bevæge sig ind i frivilligfællesskaber, de åbner for forskellige unge. For hvert element indkredser vi i forlængelse heraf desuden nogle videre potentialer, som gadeidrætspraktikken i forskellig grad åbner for de deltagende unge.

Model 2: Fire bærende elementer i gadeidrætspraktikken fra et ungeperspektiv

DELTAGELSESMULIGHEDER

Det første element, vi skal se nærmere på, er *deltagelsesmuligheder*. I de unges fortællinger omfatter dette element de mange forskellige processer og praksisser, som er med til at strukturere deres deltagelse i praktikforløbet i form af de særlige måder, de bliver modtaget på, de enkle og tydeligt italesatte regler for samvær og deltagelse, såvel som den særlige rytme og rækkefølge i dagens aktiviteter, som præger forløbet. Her er det Niko på 19 år, der beskriver en typisk dag i sin praktik med fælles introduktioner, kombinationer af forskellige opvarmningslege, variationer af parkour og fælles afslutninger:

Jeg plejer altid at møde lidt før 10.30, og så går vi over i hallen, og så holder vi et lille møde inden børnene og teenagerne kommer, hvor vi diskuterer, jamen, hvad skal vi lave i dag, og så skriver vi det på tavlen, og så stiller vi tingene frem, og så kommer børneholdet, og det er jo altid det første. Og så kører det egentlig videre derfra. Vi mødes altid på cirklen, så ved børnene, at det er fordi, nu skal vi til at starte. Der er nogle gange, hvor de ikke hører efter, hvor de kravler rundt på alt muligt og løber rundt og sådan noget, men de her børn, de er rigtig, rigtig gode til efterhånden at komme ind på cirklen, så det betyder normalt, at når vi siger det første gang, at de skal starte, og det ved børnene også godt og sådan noget. Og hvis vi siger det igen senere, så ved de, at vi skal slutte. I: Og så får man sagt ordentligt farvel til hinanden også? Ja, det gør vi med parkour-håndtrykket, som du også så.

De genkomne praksisser, som Niko her beskriver, letter børnenes deltagelse i træningerne, men de bidrager også til at tydeliggøre for de unge, hvad der skal ske, og støtte dem i, hvad deres rolle er, og hvad de skal gøre. Der er tale om en gennemgående forudsigtelighed og genkendelighed i træningerne, der hjælper de unge med at navigere i dem, men også støtter dem, når der indimellem opstår situationer, der er sværere at manøvrere i. Her fortæller Niko, hvordan der også er helt klare retningslinjer for, hvad hun skal gøre, hvis der opstår problemer i forhold til børnene:

Nogle gange er børnene lidt sure, når de kommer, fordi der er sket et eller andet ovre på skolen, og så er det jo pædagogerne og lærernes ansvar at sørge for, at de ikke slår løs på hinanden og alt sådan noget der, og så må vi jo ikke blande os for vores sikkerheds skyld. Hvis børnene slår løs på hinanden og råber og skriger og sådan noget, så er det lærerne, der skal tage over. Og hvis vi oplever, at der sker noget ubehageligt for os, for eksempel, hvis de går og klapper os i bagdelen eller et eller andet, så skal vi sige det til lærerne, fordi så skal de adskille børnene fra os.

Koblingen mellem de genkomne praksissers forudsigelighed, den faste opbygning og de klare retningslinjer for samvær, som Niko beskriver, indebærer, at de unge hurtigt finder sig til rette og oplever at kunne folde sig ud og både have det sjovt og bidrage i træningerne. For nogle af de unge er de tydelige rammesætninger afgørende for, at de overhovedet kan fungere i træningerne, fordi de hjælper dem til at vinde kontrol i en sammenhæng, der både er uvant for dem og kendetegnet ved, at der pga. børnene jævnligt opstår uforudsete situationer. Her er det Frederik på 20 år, der fortæller, hvordan han har behov for at vide, hvad der skal ske, når han, som her, kaster sig ud i noget nyt:

Det er udfordrende at prøve at være frivillig, at prøve at starte sådan et job. Det er meget svært at komme igennem ændringer. At skulle være frivillig og have ansvaret for børn. Det er en stor ændring i ens liv. Og så har man brug for at forberede sig lidt. Eller have en plan. Jeg kan i hvert fald godt lide at tænke på planer, når jeg skal igennem noget, hvor jeg måske tænker: 'Fuck, hvordan skal det gå'.

Det er en væsentlig pointe i de unges fortællinger, at de tydelige rammesætninger ikke indebærer en ensretning af deres deltagelse, men snarere understøtter en række hensyn til, at de kan have forskellige behov eller have svært ved forskellige dele af forløbet. For nogle er det vigtigt, at det rummer megen fysisk aktivitet, fordi de ikke kan holde ud at sidde stille og har brug for at bevæge sig for at kunne deltage. For andre opleves bevægelsesdelen som en overvindelse – både fysisk og mentalt – som de har brug for at kunne tage pauser fra undervejs. For enkelte er den fysiske udøvelse af parkour så udfordrende, at de har brug for helt at kunne deltage på andre måder fx ved at stille baner op eller på anden vis hjælpe til. Her er det Kim på 20 år, der fortæller:

Det eneste, jeg sådan har skrevet, jeg synes, jeg har svært ved, det er, at jeg ikke har den bedste kondi. Så det er også derfor, at jeg tit melder mig på det at hjælpe børnene i stedet for.

I de unges fortællinger er praktikken tilrettelagt, så den rummer mange og varierede deltagelsesmuligheder, der spænder fra at være med på banen sammen med børnene til at kunne stå ved siden af og støtte og motivere dem og holde køen, etc. På den vis oplever de unge, at de godt kan være aktivt med til træningerne uden fysisk at udøve parkour. De mange forskellige deltagelsesmuligheder betyder også, at deres deltagelse kan forandre sig over tid.

Her beskriver Kim sammen med sin koordinator, hvordan han ikke bare finder frem til en særlig rolle, som han befinder sig godt i, men også at den kan forandre sig undervejs i praktikforløbet:

Interviewer: Er der noget, der forandrer sig over tid? Kim: Jeg finder mere den rolle, der er for mig. Koordinator: Må jeg sige noget? Kim: Ja. Koordinator: Jeg synes, at du udfordrer dig selv mere, end da du startede. Kim: Ja, det gør jeg. Det er jeg enig i. Jeg glemmer det. Koordinator: I starten, så sagde du: 'Jamen, jeg vil gerne stå for at sætte den næste bane' til at gå i gang med den bane. Til, at nu starter du faktisk med lige at løbe banen igennem. Som en af de første. For at få børnene med på den måde. Er det ikke rigtigt? Kim: Jo.

Det er ikke altid lige tydeligt for de unge selv, hvordan og hvor meget de flytter sig undervejs i forløbet. Det står imidlertid frem i observationer fra træninger og samtaler og interviews med koordinatore og instruktører, hvordan de begynder at deltage på nye måder undervejs, hvad enten der er tale om at bevæge sig på nye måder eller lykkes med at håndtere forskellige fysiske og mentale udfordringer. Det er en afgørende pointe i de unges fortællinger, at selvom de helt uafhængigt af, hvordan de deltager, oplever sig som vigtige aktører på lige fod med andre i træningerne, så har mange af dem også brug for tid til at kunne folde nye sider af sig selv ud. Ikke mindst fordi det at være frivillig indenfor idræts- og bevægelsesområdet er en deltagelsesarena, der er ny og anderledes for langt de fleste af dem.

Praktikforløbets deltagelsesmuligheder er karakteriseret ved at være mange, varierede og tydeligt rammesatte. I de unges fortællinger har de tydelige rammesætninger karakter af rutiner, ritualer og regler, der på forskellig vis skaber forudsigelighed for den enkelte unge og samtidig strukturerer deres deltagelse i en kollektiv sammenhæng (Goffman 1967). De understøtter, at de unge kan bevæge sig ind på en for de fleste af dem helt ny deltagelsesarena (Bruselius-Jensen & Nielsen 2020), griber ind i deres forestillinger om, hvad de kan (Nielsen & Sørensen 2017), og indebærer, at de efter relativt kort tid kan opleve sig som kompetente deltagere, der kan bidrage ind i forløbets aktiviteter og sammenhænge (Nielsen & Sørensen 2022). Enkelte af de unge fortæller, at de også benytter sig af mulighederne for at deltage i andre aktiviteter i GAME, der ligger ud over praktikforløbet. Det gælder fx de månedlige Friday Jams med turneringer i street basket og fodbold, dance battles, rap battles, parkour og hygge sammen med andre medlemmer af GAME. Her fortæller Kim sammen med Malthe på 22 år om at gå til hånde med praktiske ting og introducere andre til deres Streetmekka under en Friday Jam:

Interviewer: Er I altid med til Friday Jam? Kim: Det er jeg i hvert fald Malthe: Jeg har jo kun været med til én, fordi jeg har ikke været her så lang tid. Interviewer: Hvordan var det? Kunne du lide det? Malthe: Ja, jeg kom med kæresten og fik pizza, og vi hyggede os rigtig meget. Og hun fik lov til at stå på skateboard en hel dag og var helt vildt glad for det. Og jeg rendte bare rundt og viste dem, der var på besøg fra Esbjerg rundt.

De havde en instruktør med, hvor de så også lavede en lille smule parkour, mens de var her, og hvor jeg så gik med ind i den træning, for jeg ville også gerne være med. Interviewer: Hvad med dig, Kim? Kim: Ja, jeg hjælper bare generelt til i huset, når det er Friday Jam. Det med at holde orden, fjerne løbehjul, hvis de ikke står rigtigt og... Ja, det var sjette eller syvende Jam, jeg var med til, tror jeg.

Selvom en del af de unge fortæller, at de er nysgerrige på aktiviteter i GAME, der ligger ud over praktikken, er det kun ganske få, der som Kim og Malthe benytter sig af mulighederne for at deltage i dem. Det er der forskellige årsager til – der er mange mennesker, de ikke kender, støjniveauet er højt, der er mange indtryk, og der er måske ikke en tydelig rolle til dem. Det er dog deltagelsesmuligheder, som rummer et vigtigt potentiale, fordi de unge herigennem både kan få øje på nye sammenhænge at være frivillige i og udvide og udbygge deres relationer og tilhørsforhold til GAME.

Varierede og tydeligt rammesatte deltagelsesmuligheder

Adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for de unge understøttes af en stor variation af deltagelsesmuligheder i praktikforløbet. Det fremgår af de unges fortællinger, at der er tale om genkomne og forudsigelige processer og praksisser, der er tydeligt rammesatte, og som gør det let for de unge at manøvrere i forløbet, og støtter dem, når der indimellem opstår situationer, som er mere komplekse og svære at navigere i. Spændvidden i deltagelsesmuligheder betyder desuden, at de unge – uanset hvordan de deltager – oplever at kunne folde sig ud, have det sjovt og lykkes med at bidrage meningsfuldt med det, de har med sig, og samtidig over tid indtage nye roller, hvor nye sider og nye ressourcer bringes i spil. Enkelte unge deltager også i aktiviteter i GAME ud over praktikforløbet, omend det ikke er et potentiale, der viser sig for alle unge.

FÆLLESSKABSFORMER

Det andet element, som de unge fremhæver, er de forskellige *fællesskabsformer*, som bliver sat i spil i praktikforløbet. Flere af de unge fortæller om på forskellig vis at være udfordrede i deres sociale relationer enten fordi, de har været del af fællesskaber eller nære relationer, der har været kendetegnet ved deficitforankrede positioner, eller fordi de har stået på kanten af eller helt udenfor vigtige fællesskaber i ungdomslivet. Mange af de unge kæmper samtidig med psykiske diagnoser, social angst eller andre udfordringer, som kan gøre det svært overhovedet at komme i gang med at danne og udvikle sociale relationer til andre jævnaldrende. Forløbets arbejde med forskellige fællesskabsformer er derfor afgørende for, at de unge kan finde vej ind i frivilligfællesskaberne.

Bærende og gennemgående i alle de unges fortællinger er, at de oplever miljøet i GAME som anderledes åbent og lettere at bevæge sig ind i end noget, de tidligere har prøvet. De beskriver samværet som varmt og anerkendende, og det betones i deres fortællinger ofte i kontrast til de erfaringer af ensomhed, utryghed og udenforskab, de ofte oplever i andre sammenhænge. Det handler ikke mindst om, at de altid bliver budt velkomne med smil og hilsner fra alle omkring dem, når de er der. Det sætter Tobias på 24 år ord på her:

Det er meget det der, altså, den atmosfære, der er hernede. Jeg synes, det er hyggelige rum, man kommer ind i og alt sådan noget. Det hele, det er bare... Det er godt. Og når du kommer ind ad døren, så bliver du jo mødt med et smil. Fra alle sider. Det er jo sindssygt vigtigt for, at man kan føle sig tilpas, altså.

De unges oplevelse af at føle sig tilpas og velkomne understøttes også af, at de får t-shirts og bluser med GAME's logo, som de lige som alle andre bærer under træningerne, og at de automatisk bliver medlemmer af GAME. Her fortæller Frederik på 20 år, hvordan det er med til at skabe nye identifikationsmuligheder for ham, at han bliver en del af noget, der er større end ham selv:

Jeg har prøvet at tegne mit GAME-kort. Jeg er en lille smule stolt over, at jeg på en måde... semi... er blevet en slags medlem af GAME. Jeg føler det vigtigste for mig, det var på en måde at hjælpe stedet og gøre en forskel. At jeg hjælper GAME med at hjælpe børn.

Billedtekst: 'Det vigtigste er mit GAME-medlemskort', Frederik 20 år, journey map

For mange af de unge er det særligt relationerne til instruktører, koordinatore og andre ansatte på GAME, der gør indtryk på dem, og som de fremhæver. Her er det Ida på 18 år, der fortæller:

Altså jeg har godt kunnet lide at komme hernede, fordi allerede fra dag ét af, der følte jeg, at alle var meget imødekommende. Og det er jo også bare noget... så føler man sig velkommen hernede. Hvor man ikke bare kommer et sted, og så er det bare sådan, at du skal derned, og så er det sådan, det er. Alle har ligesom været imødekommende, og man har bare kunnet snakke med dem som om, at man havde kendt dem i fire hundrede år.

Ofte er relationerne til instruktører, koordinatore og andre ansatte på GAME kendetegnede ved, at de unge på forskellig vis ser op til dem, og de er nysgerrige på at lære af dem. Det er relationer, der i de unges fortællinger er båret af respekt og tillid, og som er afsæt for at tilegne sig andre perspektiver på deres liv, som Tobias her forklarer:

I forhold til dem, der arbejder her, så ser jeg også lidt op til dem, for det er jo det, jeg gerne vil. Sådan at jeg kan spejle mig sindssygt meget i dem, men også bare udvikle mig som menneske og danne mig nogle sunde relationer. Det er også sindssygt vigtigt.

Undervejs i praktikken møder de unge samtidig andre unge, som også er tilknyttet træningerne med børnene. Det er unge, der på forskellig vis ligner dem selv, og som i deres fortællinger rummer vigtige identifikationsmuligheder i forhold til de erfaringer, de gør sig undervejs i praktikken både i forbindelse med træningerne, og når de mødes på tværs af de forskellige specialhold til fælles aktiviteter uden børnene. Her er det Mads på 23 år, der fortæller om de månedlige frivilligaftener:

Interviewer: Er du til frivilligaftenerne en gang om måneden? Mads: Jaer, der mødes vi, og så spiser vi aftensmad sammen, og laver lidt parkour til sidst. Vi laver masser af hyggelige ting. Og det er rigtigt dejligt, fordi så samles man, og det er selvfølgelig rart og sjovt at undervise børnene, men det er også rart, når vi har vores egen tid. Selvfølgelig er børnene søde, men det er også rart, når vi lige får vores egen tid. Så laver vi en eller anden leg eller øvelse, eller snakker eller laver diplomer til børnene eller planlægger den næste frivilligaften, hvis vi skal ud af huset. Og det er meget rart. Man snakker og har det rigtigt godt.

Både de lokale frivilligaktiviteter og de fælles aktiviteter, som afholdes på tværs af byerne, er i de unges fortællinger forbundet med et samvær, hvor der også er fokus på dem selv. Her laver de noget hyggeligt sammen, møder andre og vender, hvordan det går på forløbene. De lærer noget nyt eller løser en opgave, snakker og griner og spiser sammen. Mange af de unge fortæller, at det er en type samvær, der ofte har været svært for dem at navigere i, men de rammesatte, let afkodelige og anerkendende omgangsformer gør det lettere at falde ind og finde sig til rette.

Selvom de unge fortæller, at det er godt at møde nye mennesker undervejs i forløbet, betoner de også, at det er rart at deltage sammen med nogen, de kender fra deres uddannelser. De oplever, at det er særlig trygt og sjovt at lave noget sammen med dem, og de fortæller, at de ofte bruger hinanden før, under og efter træninger til at planlægge, sparre og drage omsorg, når noget er svært, eller når de skal kaste sig ud i nye situationer og sammenhænge undervejs.

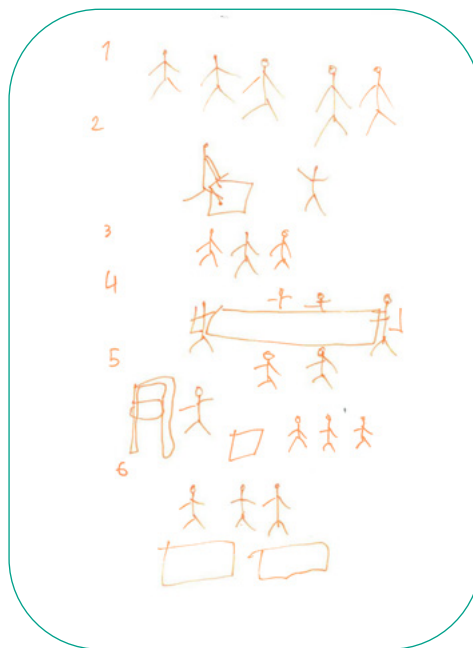

Her er det Bea på 19 år, der fortæller, hvordan det var vigtigt for hende, at nogle af dem, hun kender rigtig godt, var med, da de skulle besøge et af de andre Streetmekka'er:

For mig, der hjælper det en hel masse, at jeg kender nogen. Altså, jeg ved, at hvis det var, jeg selv skulle have været med til [en af de andre byer], og der for eksempel ikke har været nogen andre med, som jeg kendte, så var jeg nok ikke taget med. Så for mig gør det en hel del, at der er nogen mennesker, jeg kender i forvejen. Fordi hvis det er, jeg føler, der lige er en situation, jeg ikke lige kan være i, så kan jeg gå hen til dem, og så ved jeg, okay, dem kender jeg, så der sker ikke noget.

Praktikforløbet er karakteriseret ved, at de unge stifter bekendtskab med flere forskellige fællesskabsformer. På tværs af meget forskellige unge er de afgørende for deres lyst til og muligheder for at deltage. Der er tale om fællesskabsformer, hvorigennem de kan få adgang til et nyt stæsted som frivillige i GAME, og samtidig udvikle løsere forbindelser og tættere relationer til andre unge. De forskellige former for fællesskaber, virker ind i deres liv og hverdag på forskellige måder (Bruselius-Jensen et al. 2023). Det står centralt, hvordan de unge får adgang til at udvikle relationer med unge, der ligner dem selv, såvel som relationer med instruktører, koordinatore og andre ansatte i GAME, som de på forskellig vis ser op til. Mens de første relationer er med til at støtte og skabe identifikationsmuligheder i forhold til de erfaringer, de har med sig, er sidstnævnte afsæt for at tilegne sig andre perspektiver og forståelser af sig selv og dermed danne grobund for at udvikle nye forestillinger om, hvem de er, og hvad de gerne vil med deres liv (Putnam, 2000). Enkelte af de unge beskriver også, at relationerne fortætter sig undervejs i praktikforløbet, fordi de er mere sammen og har noget nyt at være sammen om, og de begynder at danne mindre grupper eller egentlige venskaber. Her er det Mads, der fremhæver samværet med to andre fra sin skole, som han er kommet tættere på undervejs:

Interviewer: Er det jer tre, du har tegnet her ved pkt. 3? Mads: Ja, det er os tre. Det er bare det gode med, at man laver ting sammen med sine venner, man kender, fordi så laver man noget sjovt, og også når vi skal til at i gang, så planlægger og snakker vi jo også lige, hvem er det nu lige, der er her, og alt det der.

Billedtekst: 'De vigtigste elementer i min praktik', Mads 23 år, journey map

Når relationerne i de unges frivilligfællesskaber fortættes, åbner det for, at de begynder at tage del i andre arenaer i ungdomslivet, som har været utilgængelige for flere af dem i form af cafeture, besøg hos hinanden og andet samvær. Selvom det kun er enkelte af de unge, der fortæller om at få adgang til disse mere fortættede relationer, er det et vigtigt potentiale, fordi disse relationer både styrker deres tilknytning til frivilligfællesskaberne i GAME og kan bringes i spil af de unge selv i deres øvrige liv.

Flere fællesskabsformer i spil

Adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for de unge understøttes af, at praktikforløbet bringer flere typer af fællesskabsformer i spil. Det er fællesskabsformer, der på forskellig vis virker ind i ungdomslivet i forhold til at give unge adgang til meningsfulde ståsteder og nye ungdomskulturelle sammenhænge. De unge fremhæver, hvordan de allerede fra den første dag i praktikforløbet oplever at være velkomne og blive en del af GAME som et identitetsbærende fællesskab, hvor de har status af at gøre en forskel for andre. De udvikler desuden meget hurtigt løsere forbindelser til instruktører, koordinatore, ansatte og andre unge i GAME. Gennem frivilligaftener, frivilligaktiviteter og fælles workshopdage på tværs af byerne får de adgang til et ungdomskulturelt samvær, hvor der også er fokus på dem selv. Det er en type samvær, der ofte har været svær for dem at navigere i, men her gør de let afkodelige og anerkendende omgangsformer det muligt for dem at finde sig til rette. Enkelte af de unge oplever også, at relationerne fortætter sig i mindre grupper og venskaber, der både styrker deres tilknytning til frivilligfællesskaberne i GAME og åbner nye arenaer for dem i andre dele af deres liv, selvom dette potentiale ikke viser sig for alle unge.

BØRNEMØDER

Det tredje element, som i de unges fortællinger virker betydende ind på deres adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber, er de forskellige processer og praksisser, som danner ramme om de unges interaktioner med børnene under praktikforløbet. I de unges fortællinger fremstår *møderne med børnene* gennemgående som en vigtig, god og positiv oplevelse. De unge beskriver, hvordan de indgår i træningen sammen med børnene, leger med, skaber god stemning, hjælper med at holde kø, viser øvelser under gennemløb, indgår i samarbejdsøvelser med dem og er med til at holde træningen kørende, hvis der er få børn, eller nogen har brug for at træde ud og tage en pause. Her sætter Malthe på 22 år ord på, hvordan hans møder med børnene ser ud til en helt almindelig træning:

Der er gas i dem. De farer rundt, og det gælder virkelig om at være på dupperne, når man har dem. Hvis du vender ryggen til, så er der lige pludselig tre eller to, der gemmer sig. Og så gælder det om at finde dem igen og så få dem op på hesten en gang mere. Ja, så er der jo dem, der er lidt nervøse til det og er bange for at komme til skade og så videre, og de vil selvfølgelig gerne gøre det på deres egen måde. Og det vil jeg gerne, de kan: 'Ja, det er okay, du må gerne gøre det på din egen måde i starten, hvor du er genert.' Og så til sidst, hvor de rent faktisk gør det på den måde, vi viser dem. Det synes jeg er smadderfedt at se. At der er nogen, der går fra næsten ikke at kunne noget til at kunne en del af det, sådan ret meget. Og det går pænt stærkt.

Malthes fortælling synliggør de mange forskellige måder, de unge interagerer med børnene under træningerne, og den glæde de oplever, når børnene udvikler sig og lykkes med noget. De unge er opmærksomme på børnenes særlige behov, og nogle gange udgør de også et udfordrende element for dem. Fx fortæller Ida på 18 år og Bea på 19 år, at det kan være svært at vide, hvordan de skal håndtere, når børnene bliver kede af det under en træning:

Ida: Jeg synes også, det er svært, det der med, at man ikke ved, hvad man skal gøre, hvis en af børnene nu bliver ked af det, og pædagogerne, de er optaget med et andet barn, for eksempel. Bea: Jeg synes også, det er svært, hvordan man skal takle, når de er kede af det.

For mange af de unge gælder, at de med tiden tilegner sig nye måder at håndtere børnenes behov og udfordringer på. Her er det Oliver på 18 år, der fortæller om at få mere styr på, hvordan han kan differentiere mellem børnene og støtte dem afhængig af deres forskellige behov:

Jeg er begyndt at lære nu, at forskellige børn, de har forskellige udfordringer, som man skal tage hensyn til, og... Så har jeg lært, at man skal gøre det på forskellige måder. Der er forskellige måder at gøre det på for alle børnene. Man kan ikke bare gå ind og gøre det samme, som man gjorde ved en anden.

Mange af de unge udvikler som Oliver meget nuancerede forståelser af børnenes udfordringer og behov, selvom de ikke altid ved, hvordan de skal adressere det. Når der opstår udfordringer med børnene, henter de unge ofte støtte fra andre unge i forløbet eller fra instruktører og koordinatører. De hjælper både hinanden i situationen og vender efterfølgende med hinanden, hvad der er sket.

På trods af udfordringer og usikkerhed fremstår møderne med børnene altovervejende som fulde af glæde, og flere af de unge betoner samværet med børnene som kilde til selvforglemmelse, hvor de fortaber sig i en umiddelbar og legende her-og-nu relation til børnene. Her fortæller Niko på 19 år:

Når [navn på barn] vil lege fangeleg og styrter rundt i hele lokalet, så glemmer man lidt tiden. Det er godt, de har den der klokke der eller den der alarm der, ellers så havde jeg stadig jagtet ham nu.

Flere af de unge værdsætter som Niko, hvordan de i møderne med børnene glemmer tid, sted og hverdagen udenom. De fortæller, at de kan lægge nogle af de svære problemstillinger og udfordringer, de tumler med, lidt til side og i stedet hygge sig og have det sjovt sammen med børnene. Andre betoner, at møderne med børnene aktiverer refleksioner over nogle af de svære oplevelser, de har med fra deres eget liv, og som de som frivillige forsøger at bruge positivt for at hjælpe og støtte børnene bedst muligt. Her er det Kim på 20 år og Malthe på 22 år, der fortæller om at søge at være de voksne, de ikke selv havde adgang til, da de var børn:

Malthe: Altså, jeg er altid vokset op med, hvad hedder det, uden forbilleder eller forældres støtte eller noget som helst. Så... jeg var nødt til at... Hvis et barn oplever det samme, som jeg gik igennem, så vil jeg jo ikke... så er jeg nødt til at være der. Og jeg kan jo ikke læse, hvordan forældrene er derhjemme, jo. Så jeg prøver bare at være den, som jeg er, og så bare være på og gøre mit bedste for at blive det her forbillede for børnene. Kim: Ja, det der med, at hvis man nu har en dårlig dag, som jeg tit havde i folkeskolen, at hvis man kan se, at der er en, der ikke har så god en dag, så spørger man: 'Hvordan kan vi få det bedst mulige ud af at være med her.' Er undersøgende overfor det. Det savnede jeg personligt, dengang jeg gik i folkeskole. Jeg vil gerne være undersøgende.

Enkelte af de unge beskriver, at de bruger deres egne udfordringer til at spejle børnene og udpege for instruktører og koordinatore, hvad der kan være svært for børnene. Fx fortæller Felix på 21 år, hvordan støjen fra et stort arrangement med mange mennesker og høj musik tæt ved parkourhallen generer ham og derfor sandsynligvis også virker negativt ind på børnene:

Interviewer: Og støj, det kæmper du med? Felix: Ja. Og det gør børnene også. Det er bare sådan, at hvis jeg kæmper med noget, så plejer jeg for det meste at sige det til koordinatorene. Fordi hvis jeg har et problem med det, så har børnene det sandsynligvis også.

De unges refleksioner over, hvordan de med afsæt i deres egne personlige erfaringer og udfordringer kan hjælpe børnene, optræder også med omvendt fortegn. De unge fortæller således, hvordan børnene hjælper, motiverer eller endog bliver en art rollemodeller for dem undervejs i forløbet. Her er det Malthe på 22 år, der fortæller, hvordan han også bliver inspireret, når børnene pludselig overvinder nogle af deres udfordringer eller håndterer dem på nye måder:

Han [et barn] ville gerne op på det der stativ der og stå. Og så... prøvede han bare indtil, han kunne, og det motiverede også mig på en eller anden måde. Fordi jeg har tit været sådan: 'Okay, nu dropper jeg ud af det', af min skole fx, og 'Nu gider jeg faktisk ikke gå her mere, jeg er træt af det' og sådan noget, men lige da han sagde det der, der var jeg også bare sådan: 'Okay, det har han nok ret i.' Altså, så længe man gerne vil noget med sit liv, så... skal man også bare være engageret i det.

Praktikforløbet er karakteriseret ved, at de unges møder med børnene synliggør, hvordan det udtalte peer-aspekt – dvs. at de unge på forskellig vis også selv kæmper med psykosociale udfordringer i deres eget liv – kan se ud på mange måder i den enkelte træning og gennem de unges praktikforløb. Børnemøderne spænder således over en kombination af at fortabe sig i leg med børnene og hjælpe dem under træningerne til for nogle af de unge også at være anledning til refleksioner over deres eget liv, som kan inspirere til nye perspektiver, erkendelser, håndteringer og bidrag indenfor praktikforløbet og i videre forstand ud i deres øvrige liv. At være peer i forløbet er således en bevægelig position, som de unge kan indtage og indholdsudfylde på forskellige måder på forskellige tidspunkter i praktikforløbet og med forskellige udgangspunkter.

Det er en selvstændig pointe i nyere socialpsykologi, hvordan den 'delte sociale identitet', som peer-begrebet opererer med, ikke rummer en fast relationsgrammatik eller orientering i forhold til hvem, der er rollemodel for hvem og på hvilke måder. Der er snarere tale om et dynamisk forhold, der kan forskyde sig undervejs og dermed være afsæt for gensidige adfærdsmodeller, repræsentationer af det mulige og inspirationer til nye handlinger (Morgenroth et al. 2015). Børnemøderne i praktikforløbet fremstår i den forstand som et bærende og mangefacetteret element, der rammesætter praktikkens peer-aspekt, så det hverdagsliggøres og bliver umiddelbart tilgængeligt og relaterbart, samtidig med at det for nogle af de unge også åbner skalerbare og mere refleksive perspektiver.

Dynamiske og mangefacetterede børnemøder

Adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for de unge understøttes af de dynamiske og mangefacetterede børnemøder, de unge bliver del af i praktikforløbet. I de unges fortællinger er børnemøderne ofte umiddelbare og fulde af en glæde og lyst til at være sammen med børnene i en sådan grad, at de unge glemmer og fortaber sig selv i legen og nuet. Møderne kan også være forbundet med tvivl og udfordringer, som de unge oplever at få hjælp til at håndtere fra andre unge og fra instruktører og koordinører, lige som de undervejs i forløbet udvikler erfaringer med at aflæse forskellige børns behov. I de unges fortællinger knytter møderne med børnene også an til mere refleksive overvejelser over de erfaringer og udfordringer, de selv har med sig fra deres eget liv, og hvordan de herigennem kan hjælpe børnene eller skubbe sig selv nye steder hen, selvom det ikke er et potentiale, der viser sig for alle unge.

PARKOUR

Det fjerde element, der spiller en afgørende rolle for de unges adgang til frivillighed og frivilligfællesskaberne i praktikforløbet, er den måde det rammesætter parkour som bevægelsesform. I de unges fortællinger er parkour og de processer og praksisser, der er knyttet til bevægelsesformen, et element, der lige som de øvrige elementer rummer mange nuancer og variationer. For nogle af de unge er parkour det, der gør praktikken særlig tillokkende. Det kan være muligheden for at bevæge sig og prøve sig selv af i nye og anderledes sammenhænge, som vækker deres interesse eller er afgørende for, at de kan deltage. Her er det Tobias på 24 år, der fortæller:

Jeg kan godt lide at bevæge mig. Nu har jeg ADHD, og når man har ADHD, så kan man godt lide at bevæge sig. Meget af typisk undervisning ellers, det er ikke lige... Det er ikke en ADHD-ting, lad os sige det sådan. Det er rart at være i et rum, hvor man kan bevæge sig og lade være med at tænke over alt muligt andet. Jeg kan ikke sidde og læse bøger i flere timer. Det har jeg ikke energi til.

Mens Tobias har brug for at kunne bevæge sig for at kunne holde fokus, finder andre unge forløbet interessant, fordi de selv laver eller har lavet parkour. De fortæller, at det betyder noget for dem, at det er let at indgå i træningerne, og at de selv synes, det er sjovt at være med, men også at deres kendskab til parkour gør dem mere kompetente i øvelserne med børnene. Frederik på 20 år, der har lavet parkour i mange år fremhæver, hvordan han ikke i samme grad behøver at afvente instruktøernes hjælp, men selv kan foreslå børnene, hvad de kan gøre:

*Interviewer: Har du lavet parkour i forvejen? Ja. Jeg startede, da jeg var 11. Og jeg træner stadig lidt parkour en gang imellem i weekenderne.
Interviewer: Hvordan bruger du det i træningerne? Frederik: Jeg føler, at jeg ikke hele tiden behøver at være standby, og at jeg også kan foreslå nogle ting og vise nogle tricks til børnene.*

For andre unge på projektet er parkour et helt nyt og fremmed element, som de ikke har noget forudgående kendskab til, og nogle af dem er sjældent fysisk aktive i deres øvrige hverdag. Her fortæller Ida på 18 år om at opleve bevægelsesformen som ny og fysisk hård for hende:

Det er hårdt. Og sådan virkelig hårdt, fordi at... når det er noget, man ikke har prøvet før, og så kommer man så og lige pludselig skal hoppe over en kasse og... Man føler lige, man er lidt for tung i den ene ende og kan ikke følge med og... Og de der børn der, de flyver bare over de der kasser der. Og så kommer man løbende bagved og skal lige bruge 20 sekunder på at komme over den der kasse. Altså, det er hårdt. Men det er hyggeligt, også fordi at børnene, de får et godt grin, ikke. De hygger sig i hvert fald, når man lige kommer til at tage lidt for lang tid om at komme over den der kasse.

Selvom parkour kan være fysisk udfordrende, og nogle af de unge, som Ida, oplever, at det kan være besværligt at få kroppen med sig, er det helt gennemgående, at det i de unges fortællinger ikke erfares som en barriere for deres deltagelse som frivillige i træningerne. De bruger bare lidt længere tid på at komme igennem banen eller vælger en lettere rute og oplever ofte, at de i relationen med børnene og med de andre unge kan veksle deres fysiske udfordringer til noget muntert. Idas fortælling er med til at tydeliggøre, hvordan den måde, forløbet arbejder med parkour på understøtter individuelle fortolkninger og åbner for, at den kan udøves på mange forskellige måder og niveauer. Samtidig afprøves og indøves nye greb og bevægelser i forskellige kombinationer gennem kollektive lege og samarbejdsøvelser, hvor børn, unge og fagprofessionelle ofte hjælper hinanden med at gennemføre de forskellige baner.

I træningerne er der således plads til mange forskellige kroppe og kropslige erfaringer, lige som kombinationerne af samarbejdsøvelser, lege og gennemløb er med til at løse kroppene op, så de unge kan folde sig ud på måder, de ellers ikke har adgang til i de mange stillesiddende aktiviteter, der vinder frem op gennem ungdomslivet, særlig blandt unge, der på forskellig vis mistrives (Justenborg 2023). Mange af de unge oplever derfor også, at de bliver bedre til parkour undervejs. De vinder mere balance, kommer over kasserne hurtigere eller mere smidigt eller finder modet til at bevæge sig højere op. Her er det Tobias på 24 år, der sætter ord på, hvordan han forbinder parkour med uanede muligheder og udfordringer, som han kan arbejde med at løse:

Du bruger alle lemmer. Og ligesom kravler rundt. Og så opdager du: 'Okay, det er en udfordring', men man finder en løsning på det. Og så er der jo alt det hopperi. Jeg synes, det er megaspændende, fordi du kan mange ting, altså.

Undervejs i praktikforløbet udvikler og forfiner de unge teknikker til at kunne udfolde sig på nye måder, og de beskriver, hvordan de får mulighed for at afprøve og lykkes med noget, de ikke selv troede, de kunne. Ikke altid ved at overvinde sig selv, men også ved at tage andre veje. Kan de ikke én ting, så kan de altid gøre noget andet. Det er tilgange, der løbende italesættes og understøttes i forbindelse med træningerne, som her i denne udveksling mellem Mads på 23 år og en instruktør:

Mads: Jeg lavede mange fejl. Instruktør: Du laver ikke fejl, fordi du laver noget andet. (Feltnoter 3.5.2023).

Praktikforløbet er karakteriseret ved, at det introducerer parkour som en bevægelsesform, der indeholder formbare elementer, som hele tiden kan kombineres på nye måder. Det indebærer at tænke nye løsninger, kombinere særlige teknikker kreativt og taktisk, lege med nye ideer og undersøge, hvordan de kan føres ud i livet ved at afprøve forskellige tilgange, men også tilrettelægge og forme de rammer, der betinger udøvelsen i det fysiske rum. Samtidig arbejdes der med de unges balance og kropslige koordinering på måder, der kan kompensere for fx manglende muskler, smidighed og idrætserfaringer eller barrierer som angst for højder eller lignende.

Praktikforløbet understøtter i den forstand en kropslig udfoldelse, hvor fysisk aktivitet og kognitive overvejelser er nært forbundne. Denne kobling er en bærende pointe hos idrætsfilosoffen Margaret Whitehead (2010), der betoner, hvordan kropslig dannelse ('physical literacy') altid opstår og udvikles i en kombination af fysiske og kognitive aspekter. Det er en pointe, der også understreges indenfor nyere forskning, der belyser sammenhænge mellem børn og unges trivsel og idræts- og bevægelsesområdet (Melby et al. 2022).

Enkelte af de unge beskriver, hvordan de på forskellig vis oplever også at bidrage til selve tilrettelæggelsen af træningerne. Her er det Felix på 21 år, der fremhæver, hvordan han på et tidspunkt er med til at introducere en særlig faldteknik:

Børnene var bare sådan: 'Guvud, kan man gøre det her, så man ikke kommer til skade?' Det var helt, bare sådan: 'Det er jo megasmart'. Og så det der med, at [instruktøren] bare var sådan: 'Jamen, så gør vi det jo bare med børnene. Fordi at nu har de en interesse, nu vil de gerne lære den teknik. Jamen, så laver vi bare lidt om på planerne, på skemaet, så vi ligesom får inddraget deres ønsker'. Så de blev jo vanvittigt meget set, de børn. Interviewer: Er det også et eksempel på, at du bliver set? Felix: Helt sikkert, ja.

Felix betoner, hvordan børnenes ønsker og interesser anerkendes, da instruktøren ændrer på programmet, så børnene kan lære faldteknikken, men også hvordan det åbner for, at han får mulighed for at bidrage på en ny måde. Når de unge oplever at indgå mere tilrettelæggende ved at blive involveret i hvilke aktiviteter, der kan indgå, eller hvordan en bane kan opbygges, så den understøtter et flydende forløb, udmønter det sig både i nye erkendelser og opmærksomheder og stærke oplevelser af at blive set, hørt og anerkendt som medskabere af de sammenhænge, de indgår i.

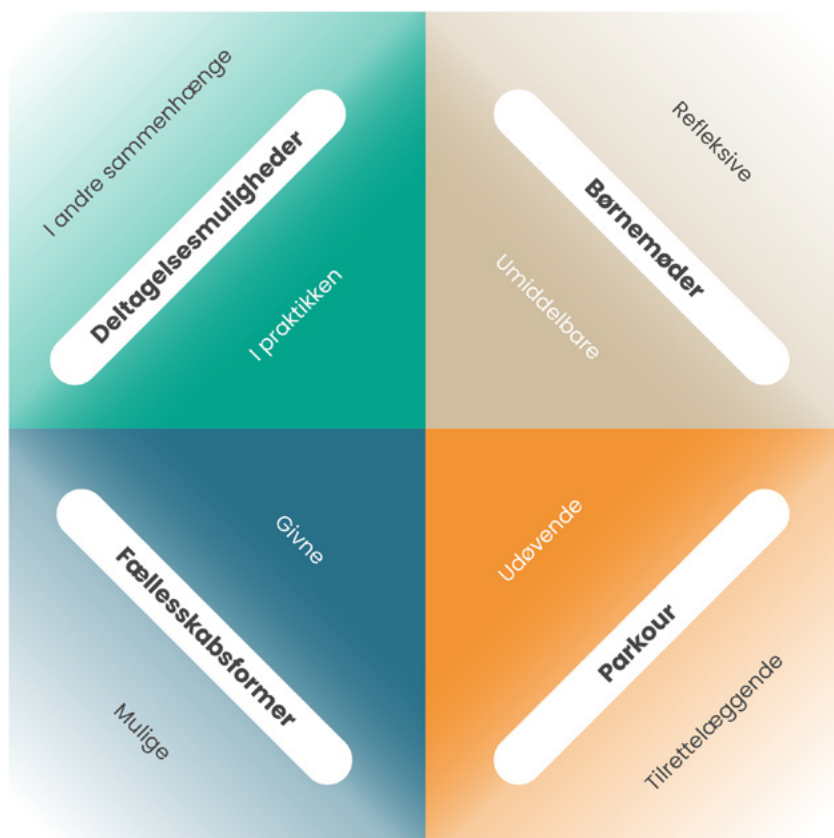
Parkour udfoldes fysisk og kognitivt

Adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for de unge understøttes af parkour som en bevægelsesform, der i praktikforløbet både udfoldes fysisk og kognitivt. Fælles for de unge er, at de fremhæver parkour som et væsentligt og betydende element uafhængigt af, om de har let eller svært ved at indgå. I de unges fortællinger handler deres møder med parkour om, hvordan de enkelte øvelser og baner kan gribes individuelt an på forskellige måder, og hvordan de kollektivt kan hjælpe hinanden igennem. Nye greb og teknikker introduceres og afprøves gennem lege, hvor alle kan være med, og baner opbygges, så de understøtter flydende gennemløb og oplevelser af at lykkes. Enkelte af de unge oplever også at få adgang til at bidrage mere tilrettelæggende i planlægningen af aktiviteter og træninger sammen med instruktører og koordinatore, selvom dette potentiale ikke viser sig for alle unge.

PERSPEKTIVER FOR EN VIDERE UDVIKLING AF FORLØBET

I de unges fortællinger viser sig fire bærende elementer, der bidrager til at styrke de unges muligheder for at være frivillig og blive del af frivilligfællesskaber. De fire elementer omfatter for det første de deltagelsesmuligheder, de unge introduceres til i praktikken, for det andet de forskellige fællesskabsformer, praktikken rammer sætter for dem, for det tredje de unges dynamiske og mangefacetterede møder med børnene og for det fjerde deres introduktion til parkour som en både fysisk og kognitiv bevægelsesform. Derudover åbner der sig inden for hvert af de fire elementer en række potentialer. Det er potentialer, som i større eller mindre grad folder sig ud for forskellige unge, og som tegner perspektiver for en videre udvikling af de enkelte elementer i projektet. Det drejer sig om de unges deltagelsesmuligheder *i andre sammenhænge i GAME*, deres adgang til fortættede *mulige fællesskabsformer* og til *refleksive aspekter* af børnemøderne samt deres muligheder for på forskellig vis at *bidrage mere tilrettelæggende* i parkourtræningerne.

Model 3 illustrerer de fire bærende elementer, der understøtter de unges muligheder for at være frivillige og deltage i frivilligfællesskaber, og tegner samtidig konturerne af potentialer, der inden for hvert element kan bidrage yderligere til at styrke deres praktikforløb.

Model 3: Elementer og potentialer i gadeidrætspraktikken.

OPSAMLING

I dette afsnit har vi belyst fire bærende elementer, der undervejs i gadeidrætspraktikken bidrager til at styrke adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for unge med psykosociale udfordringer. De fire elementer er: deltagelsesmuligheder, fællesskabsformer, børnemøder og parkour. Hvert element rummer forskellige processer og praksisser, der giver de unge adgang til at bringe deres ressourcer i spil og indgå på lige fod med andre deltagere, og samtidig over tid udvikle sig og indtage nye roller. I de unges fortællinger om gadeidrætspraktikken spiller de fire elementer sammen, og det er i det tætte samspil mellem dem, at de unge oplever frivilligheden og frivilligfællesskaberne som tilgængelige og meningsfulde. I de unges fortællinger åbner sig desuden en række potentialer inden for hvert element. Det drejer sig om de unges deltagelsesmuligheder i andre sammenhænge i GAME, deres adgang til mere fortættede mulige fællesskabsformer og til reflektive aspekter af børnemøderne samt deres muligheder for på forskellig vis at bidrage mere tilrettelæggende i parkourtræningerne. I de unges fortællinger er der tale om potentialer, som folder sig ud for nogle unge og bidrager til at styrke deres adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber yderligere.

5. De unges udbytte af gadeidrætspraktik som ramme om frivillighed og frivilligfællesskaber

Ovenfor identificerede vi fire elementer, som på tværs af de unges fortællinger bidrager til at styrke adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber i gadeidrætspraktikken i GAME. Der er tale om velgennemtænkte rammesætninger, der integrerer de deltagende unges evner, interesser og udfordringer og bringer dem i spil som ressourcer. Det er en tilgang, der ikke bare giver de unge bedre muligheder for at deltage, men også bidrager til at åbne for en meningsfuld civilsamfundsdeltagelse for unge i målgruppen (Willis 2016). Samlet set understøtter de fire elementer etableringen af frivilligfællesskaber, der er kendetegnet ved at være trygge for de unge at være del af, samtidig med, at de fremstår som attraktive, ungdomskulturelle miljøer, hvor de kan folde sig ud på nye måder. Her møder de både andre ligesindede unge og danner relationer til fagprofessionelle, der åbner nye og anderledes perspektiver på deres liv i en kombination af en anerkendende 'warmness' og ungdomskulturel 'coolness' (Stauber 2007). Dermed kan frivilligfællesskaberne også danne afsæt for, at de unge over tid kan udvikle deres tilhørsforhold til GAME og være grobund for nye afsøgninger af, hvem de er, og hvad de drømmer om i samspil med andre unge. De kan på den vis bidrage afgørende til også i videre forstand at understøtte deres lyst og mod til at engagere sig i en omverden (Stauber 2007).

Det afspejles i de unges fortællinger om, hvilket udbytte de oplever af deres deltagelse, herunder hvordan deltagelsen også griber ind i deres livsbaner og livssammenhænge. Fem typer af udbytte går på forskellig vis og i varierende grad igen afhængig af de unges udgangspunkter. Der er tale om at *gøre en forskel*, *træde ud af ensomhed*, *udvikle nye ressourcer*, *finde sig selv* og *opleve livsglæde og livslyst* som sammenfattet i model 4. I det følgende gennemgår vi eksempler på, hvordan disse udbytter folder sig ud hos forskellige unge.

Model 4: Elementer og potentialer i gadeidrætspraktikken.

GØRE EN FORSKEL

De unge betoner for det første igen og igen betydningen af at være med til at gøre en forskel for børnene til træningerne. At hjælpe børnene sætter store følelser i gang i de unge. De fyldes af glæde, lykke og stolthed over det, de bidrager med, og de får adgang til en ny selvforståelse, der trækker deres identitet i nye retninger. Her er det Simon på 21 år, der fortæller:

Man kan se, hvor meget børnene går op i det, og det er en fed oplevelse. Når det går dem godt, jamen, så har man det også godt inde i sig selv. At man faktisk har været med til at hjælpe dem.

At gøre en forskel er et udbytte, de unge værdsætter højt. Det er samtidig et udbytte, de deler med mange andre, der på forskellig vis engagerer sig i frivilligt arbejde (Center for Frivilligt Socialt Arbejde 2018), og som dermed er med til at skrive dem ind i et større civilsamfundsfællesskab ved at gøre de normer og værdier, som definerer det, tilgængelige for dem.

TRÆDE UD AF ENSOMHED

For det andet fortæller de unge om at træde ud af ensomhed og svære relationer. I de unges fortællinger fremstår det lige så væsentligt som at gøre en forskel for børnene at træde ind i et frivilligfællesskab, hvor de er sammen med andre unge på måder, de ikke før har prøvet. Flere af de unge fortæller om at være vant til endog meget svære sociale relationer, og de fleste af dem har på forskellig vis oplevet at stå alene med de udfordringer, de har i deres liv. Nogle har følt sig ensomme, anderledes og forkerte i de ungefællesskaber, de har været del af, mens andre har stået helt uden for fællesskaber med jævnaldrende. Enkelte af de unge har også været en del af hårdere fællesskaber, som på forskellig vis har presset dem og givet dem en oplevelse af at stå alene. Fælles for dem er, at de overvældes af at mærke, at der er nogen, der vil dem og børn, der lige som dem, har det svært. Her er det Tobias på 24 år, der fortæller:

Jeg har skrevet fællesskabet og så i parentes 'vigtigt'. Det er i det store og hele, at det her fællesskab, det er sindssygt. Det er nice. Altså, det er sindssygt fedt. Altså som frivillig, at jeg er kommet ind i et fællesskab, som er sundt og nærende. Det lærer mig sindssygt meget. Jeg bliver inspireret af mange ting. Og så har jeg skrevet: 'alt det, GAME står for'. For det kunne jeg selv have brugt. Jeg kan se meget af mig selv i børnene, at det måske ikke er lige sjovt at komme hjem. Og... Jamen, jeg bliver helt bevæget, fordi der er så mange ting i mit liv lige nu, der kører... lort. Men at jeg kan se, at... Eller, jeg kan nikke genkendende til, at børnene, de synes ikke, det er sjovt nogle gange at komme hjem, men at man kan komme herved og bare få tømt hovedet. Og føle, man hører til et sted. Uanset, om det er at stå på skateboard eller løbe på løbehjul eller være med på parkour. Men at man kommer herved og kan føle... at der faktisk er nogen, der vil én.

For enkelte af de unge er samværet med andre jævnaldrende i frivilligfællesskaberne så vigtigt, at andre typer af udbytte glider i baggrunden eller fortøner sig som her hos Emilie på 18 år.

frivillige Aften
frivillige DAG
Lære NYE mennesker og kende
og være SAMMEN med andre folk

Billedtekst: 'De vigtigste elementer i min praktik', Emilie 18 år, journey map

UDVIKLE NYE RESSOURCER

Det tredje udbytte, som de unge indkredser i deres fortællinger, handler om at udvikle nye ressourcer. Flere af de unge fortæller om at tilegne sig ny viden, bruge deres krop på nye måder og afprøve ting, de ikke troede, de kunne klare. I praktikforløbet tilgås det at lære nyt på forskellige måder, og mange af de unge fortæller, at de oplever en anderledes vedholdenhed og motivation hos sig selv, end de oplever i andre sammenhænge, hvor de ofte har haft svært ved at indgå og tilegne sig viden og færdigheder. Malthe på 22 år, som snart skal starte på den pædagogiske assistentuddannelse, fortæller, hvordan han også oplever at oparbejde redskaber, som helt konkret kan hjælpe ham i den forbindelse:

Den håndtering, du har lært igennem det her forløb. At du også kan skubbe dine egne grænser til en vis grad. Og springe ud i det. Det tager jeg med mig. Og så tager jeg også det pædagogiske af det, vi har lært, med mig. Al den pædagogik, vi nu har lært. Det hjælper fremadrettet.

FINDE SIG SELV

Det fjerde udbytte, som står frem i de unges fortællinger, handler om at blive en del af frivilligfællesskaber, hvor de bare kan være sig selv – i en grad så nogle af dem oplever at blive en helt anden og andre at finde hjem til sig selv. De unge fortæller, hvordan de i mange af deres øvrige livsarenaer bruger meget tid og energi på at opretholde facader, der skal skjule for andre, hvem de er. Det er en stor lettelse for dem at finde ind i fællesskaber, hvor de kan lægge dette konstante arbejde til side, og det frigiver ikke bare en ny energi og glæde, men betyder også, at de står mere sikkert og på andre måder i deres liv. Her er det Niko på 19 år, der fortæller:

Jeg opfører mig mest som en dreng. Jeg gider ikke det der makeup og kjoler og alt sådan noget der, som alle andre piger gider. Jeg er sådan meget kønsneutral på den måde. Noget af det, jeg sætter allermest pris på, det er, at jeg kan være mig selv hos GAME. Jeg behøver ikke sætte facader på for at føle, at jeg passer ind. Fordi det bruger jeg rigtigt meget i hverdagen. Altså, hjemme – det er blandt andet blandt min familie, jeg ikke kan være mig selv. Overhovedet ikke. Der skal jeg hele tiden bruge facader for... ja, for at de, ja, jeg kan være blandt dem.

OPLEVE LIVSGLÆDE OG LIVSLYST

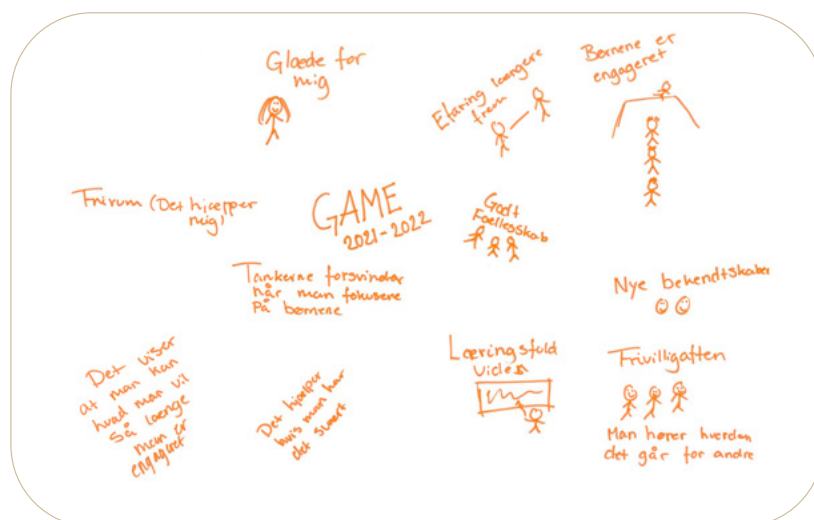
Det femte udbytte, som træder frem i de unges fortællinger er den livsglæde og livslyst, de oplever, når de er frivillige i GAME. De beskriver det som et rart, trygt og hverdagsaf-lastende tidsrum, som mange af dem ikke har adgang til i andre dele af deres liv. Her kan de lægge de problemer og udfordringer, de tumler med i deres liv og hverdag, til side og glemme dem for en stund. Bea på 19 år beskriver her, hvordan hun slipper sine mange hverdagsbekymringer, og den angst, hun ellers kæmper med:

Glæden i at være frivillig hjælper også én selv med hverdagsproblemer. Synes jeg. Altså, jeg tager ligesom alle de der hverdagsbekymringer og siger: 'Ved du hvad, de kan lige smides i en kasse, mens jeg er hernede', fordi jeg gider ikke have, de [børnene] skal se, at man har det dårligt, ligesom de selv har. Og så har jeg skrevet [i journeymappen], at min angst, den går lidt væk af det. Fordi jeg glemmer det lidt, når jeg er sammen med de her børn. Og det gør mig faktisk helt vildt glad.

UDBYTTE INDENFOR PRAKTIKKEN OG I ANDRE LIVSSAMMENHÆNGE

De fem typer af udbytte optræder med variationer og nuancer hos forskellige unge, men i flere af de unges fortællinger er de alle på forskellig vis i spil. Her er det Ida på 18 år, der fortæller, hvordan hun her oplever et frirum, hvor hun både kan lægge svære tanker til side og opleve glæde, blive del af et fællesskab med andre og tilegne sig viden og erfaringer, som hun kan bruge fremadrettet:

Billedtekst: 'De vigtigste elementer i min praktik', Ida 18 år, journey map

Det er ikke kun de unge selv, der oplever, at de udvikler sig undervejs. De lokale koordinatorene hos GAME fortæller, at de oplever, at de unge får lettere ved de fysiske aktiviteter og møderne med børnene, og at de tør mere og gør nye ting til træningerne og sammen med de andre unge i frivilligfællesskaberne. De hører også fra de unge selv eller deres kontaktpersoner på skolerne, hvordan de begynder at udvikle nye bevægelsesmønstre og kunne nye ting i andre livssammenhænge. En koordinator fortæller, hvordan nogle af de unge begynder at tage på café sammen og finde sammen ind i nye fritidsfællesskaber uden om praktikken. En anden, hvordan en af de unge lærer at tage offentlig transport i forbindelse med praktikforløbet, fordi han får mulighed for at øve sig på det sammen med de andre fra hans skole:

Når jeg snakker med de frivilliges kontaktpersoner fra STU eller FGU, har de en god fornemmelse af helt konkrete forandringer, der sker med de frivillige. Fx har jeg en ung dreng, som altid har taget taxa hjem fra skole, men nu, hvor han har øvet sig i at tage bussen en del gange til GAME sammen med hans medstuderende, vil til også at tage bussen hjem fra skole selv. Hans kontaktperson nævner, at det kommer til at betyde virkelig meget for ham, da han nu kan blive længere tid nede i byen eller på skolen med sine venner, fordi han ikke er afhængig af taxaens hentetider. (Interview 27.11.2023)

I mange af de unges fortællinger er deres udbytte imidlertid ofte nært forbundet til det, de oplever indenfor selve gadeidrætspraktikken. I flere tilfælde handler det om, at det kan være svært for dem at veksle erfaringer og oplevelser fra en arena til en anden, medmindre det understøttes aktivt fx af deres uddannelser, og det er ikke altid tilfældet. Undervejs i feltarbejdet deltog vi fx i en kontaktsamtale mellem en ung, den lokale koordinator fra GAME og den unges kontaktperson på skolen, der havde fokus på, hvad hun fik ud af praktikforløbet. Samtalen var struktureret omkring et spørgeskema, hvor der bl.a. blev spurgt til, hvorvidt den unge var blevet hurtigere til at løse opgaver under praktikken og andre spørgsmål, der rettede sig mod praktikker i fx dagligvarehandlen. Kontaktpersonen endte med at springe hovedparten af spørgsmålene over, fordi de forekom irrelevante i forhold til praktikforløbet hos GAME, men lykkedes ikke med at komme op med andre spørgsmål, der kunne hjælpe med at belyse de erfaringer, den unge havde gjort sig. Samtalen kom derfor primært til at handle om, hvorvidt den unge var glad for at være i praktikken, og om hun gerne ville fortsætte i en periode mere, uden at kontaktpersonen fik et indblik i, hvad der var sket med den unge undervejs, og hvorvidt de nye erfaringer, hun havde gjort sig, kunne understøttes og bringes i spil andre steder. Det er en transferproblematik, der opstår for mange unge i sociale indsatser, og som ofte bliver tydelig i indsatser, der kobler sig til stærkt institutionaliserede arenaer som fx skolen (Sørensen & Nielsen 2022; Bruselius-Jensen & Nielsen 2020). Det er således en selvstændig pointe, at det sjældent er muligt for de unge selv til fulde at aktualisere deres udbytte i andre sammenhænge, hvis ikke de konkrete kontekster aktivt understøtter dem i det.

OPSAMLING

I dette afsnit har vi belyst fem typer af udbytte, som de unge oplever gennem deres møder med frivillighed og frivilligfællesskaber i gadeidrætspraktikken. De fem typer af udbytte omfatter at *gøre en forskel, træde ud af ensomhed, udvikle nye ressourcer, finde sig selv og opleve livsglæde og livslust*. I de unges fortællinger rummer de fem typer af udbytte mange nuancer og variationer, lige som flere af de unge oplever forskellige kombinationer af dem alle. Samlet set betoner de, at de unge undervejs oplever at finde sig bedre til rette både i en rolle som frivillig under træningerne med børnene og i frivilligfællesskaberne med de andre unge. De betoner også ofte, at de herigennem udvikler nye horisonter for deres øvrige liv. Koordinatorer i GAME fortæller samstemmende, at de oplever, at de unge får lettere ved de fysiske aktiviteter og møderne med børnene, og at de tør mere og kaster sig ud i nye ting til træningerne, lige som de hører, at de unge udvikler nye bevægelsesmønstre, som rækker ud over praktikken. Det er dog en selvstændig pointe, at det kan være svært for de unge selv at veksle erfaringer og oplevelser, de gør sig som frivillige i praktikken, til andre arenaer, hvis ikke det understøttes aktivt undervejs fx gennem de fagprofessionelle på deres uddannelser.

Forskelle i udbytte for unge fra henholdsvis STU og FGU

Der er en meget stor spredning og variation i de unges ressourcer og udfordringer, og det kommer til udtryk i deres fortællinger om deres deltagelse og deres udbytte, lige som det er tydeligt i vores observationer. Spredningen og variationerne ser dog ikke ud til at være specifikt knyttet til, om de unge kommer fra STU eller FGU. I analyserne er der derfor ikke skelnet mellem de unges institutionstilknytning, idet der i empirien ikke fremtræder noget klart mønster i forhold til deres deltagelsesfortællinger eller deres fortællinger om udbytte. Der gælder dog den usikkerhed, at en overvægt af de unge, der indgår i evalueringen, kommer fra STU.

Mens der således er et overlap i deres fortællinger om udbytte mellem unge fra de to skoleformer, er det samtidig tydeligt, at de unge, der kæmper med de største udfordringer både i praktikforløbet og i deres hverdag, er unge fra STU. Her møder vi i undersøgelsen unge, som for enkeltes vedkommende helt står uden for sociale fællesskaber med andre jævnaldrende, og som beskriver, at det er meget svært for dem at finde vej i de overgange, som er definerende for ungdomslivet i form af uddannelse, arbejde, flytte hjemmefra, etc. Praktikforløbet griber afgørende ind hos nogle af disse unge i en periode af deres liv, som for fleres vedkommende både er præget af uvished om fremtiden og mangel på meningsfuldt samvær og aktiviteter med andre jævnaldrende. Samtidig kræver det ofte lang tid at begynde at forløse de potentialer forløbet rummer for dem. Flere af de unge fra særligt STU forlænger således praktikforløbet over flere perioder. På et tidspunkt skal både de unge, der kan forlænge deres praktik som en del af deres skoleforløb, og de unge, der ikke har mulighed for det, imidlertid finde måder, hvorpå de kan være frivillige i deres fritid eller som del af en ny uddannelse eller en beskæftigelse, de starter i. For mange kan det være en svær overgang, og deres veje videre som frivillige i GAME vil med fordel kunne understøttes af andre typer af forløb, som kan styrke deres muligheder for at fortsætte som frivillig i de frivilligfællesskaber, de er blevet en del af under praktikforløbet, eller træde ind i nye (model 5).

Model 5: De unges veje videre som frivillige i GAME

6. Anbefalinger

WE LOVE ASPHALT

Evalueringen tegner fra et ungeperspektiv et billede af fire bærende elementer i GAME's gadeidrætspraktik, som på afgørende vis er med til at åbne de unges muligheder for at være frivillige og tage del i frivilligfællesskaber. Desuden optegner evalueringen fem typer af udbytte, der synliggør, hvordan praktikforløbet griber ind i de unges liv og livssammenhænge. Med afsæt i evalueringens afsnit 3-5 tegner sig seks anbefalinger. De kan med fordel styrke og inspirere det videre udviklingsarbejde omkring gadeidrætspraktikken for unge med psykosociale udfordringer, såvel som fungere som inspiration for andre aktører, der ønsker at øge målgruppens adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber:

1

I de unges fortællinger betyder tid noget. Selvom de oplever hurtigt at finde sig til rette i praktikforløbet og anerkendes for det, de bidrager med, inviterer de mange deltagelsesmuligheder dem også til at udforske nye områder og prøve nye ting og nye sider af sig selv af. For mange af de unge gælder, at det kan tage lang tid og indebærer mange små skridt at træde ind i frivilligfællesskaberne.

Gør det muligt for de unge at forlænge deres praktikforløb over flere perioder, hvis de har lyst til at fortsætte.

2

I de unges fortællinger betyder relationerne med andre unge meget. De finder gennem praktikforløbet hurtigt et meningsfuldt ståsted i GAME og etablerer løse relationer til instruktører, koordinatore og andre ansatte, lige som de ofte deltager sammen med andre unge, de kender fra deres skole. Selvom de kommer tættere på hinanden undervejs, fortætter relationerne sig i mindre grad i nære grupper og venskaber, som kan styrke deres tilhørsforhold til frivilligfællesskaberne og bringes i spil uden for praktikken.

Fokusér også på at understøtte en fortætning af relationer, der kan lede til nære grupper og venskaber.

3

I de unges fortællinger rummer møderne med børnene såvel som udøvelsen af parkour som bevægelsesform både mange iagttagelser og kropslige erfaringer hos de unge. De er ofte mere tilgængelige for dem umiddelbart efter træningerne og kan her med fordel danne afsæt for at bringe mere reflektive overvejelser over mulige scenarier og handlinger i spil. Det kan inddrage de unge mere i tilrettelæggelsen og synliggøre, hvor meget de allerede bliver set, hørt og anerkendt som medskabere af de sammenhænge, de indgår i.

Knyt de unges refleksioner og læring tættere til parkourrummet.

4

I de unges fortællinger er praktikforløbet med til på meningsfuld vis at give dem adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber gennem et systematisk arbejde med fire bærende elementer: Deltagelsesmuligheder, fællesskabsformer, børnemøder og parkour. Det er i forlængelse heraf oplagt at undersøge, hvorvidt og med hvilke greb, praktikforløbet kan understøtte deres overgange til at blive frivillige i GAME ud over praktikforløbet.

Sæt fokus på at understøtte de unges overgange ind i mere varige frivilligfællesskaber.

5

I de unges fortællinger er frivilligfællesskaberne hos GAME meget anderledes end andre miljøer, de har været del af. Det kan være svært for dem selv at skulle oversætte de positive erfaringer, de her gør sig, og bringe dem i spil i deres øvrige liv. De unges skoler og kontaktpersoner kan derfor med fordel hjælpe de unge med at synliggøre og aktualisere deres udbytte af frivilligfællesskaberne i deres øvrige uddannelsesforløb.

Arbejd tæt sammen med de unges kontaktpersoner om forløbet.

6

I de unges fortællinger kræver det stærke og samtidig fleksible rammesætninger at åbne deres adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber, hvor de oplever at kunne deltage med de ressourcer, de har med sig. Det er betinget af en koordineret og veltilrettelagt indsats fra de ansattes side, og den vurderes som afgørende i den fortsatte udvikling af praktikforløbet og i det videre arbejde med målgruppens adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber.

Bibehold de stærke og fleksible rammesætninger i arbejdet med frivillighed og frivilligfællesskaber for målgruppen.

7. Konklusion

Gadeidrætspraktik som en vej til frivillighed og frivilligfællesskaber

Evalueringen har anlagt et ungeperspektiv på GAME's arbejde med at styrke adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for unge med psykosociale udfordringer gennem en gadeidrætspraktik, der er tilknyttet særlige parkourforløb for børn i samme målgruppe. Med afsæt i kvalitative interviews og observationer blandt de deltagende unge har evalueringen sat fokus på a) hvilke elementer, der træder frem som bærende i gadeidrætspraktikken i forhold til at styrke de unges muligheder for at blive frivillige og blive del af frivilligfællesskaber, samt hvad der kendetegner disse fællesskaber, b) hvilket udbytte de unge oplever af praktikforløbet, og c) hvilke anbefalinger der kan guide udviklingen af projektet og bredere set inspirere arbejdet med frivillighed og frivilligfællesskaber for målgruppen.

Evalueringen peger på, at praktikforløbets institutionelle kobling til FGU og STU på afgørende vis er med til at åbne adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for unge, der overvejende ikke har erfaringer med foreningsidræt. Det er unge, der ofte ikke har haft samme adgang til fritidslivets organiserede idrætsaktiviteter, og som har haft svært ved at finde ind i de relationer og fællesskaber, der udfolder sig der. Det gælder ikke kun som udøvende, men også i forhold til de frivilligfællesskaber, som foreningsidrætten er bygget op om. I de unges fortællinger fungerer praktikformatet som en synliggørelse af muligheden for at blive frivillig og som en tryk indgang. Kombineret med mere interesse- og meningsdrevne dimensioner fremstår institutionskoblingen som udslagsgivende for, at de finder lyst og mod til at blive frivillige – også selvom det kan virke overvældende for mange af dem.

Evalueringen identificerer desuden fire bærende elementer i gadeidrætspraktikken, der på tværs af de unges fortællinger fremstår betydende for deres adgang til at blive frivillige og tage del i frivilligfællesskaberne. De fire elementer er: *deltagelsesmuligheder, fællesskabsformer, børnemøder og parkour*. I de unges fortællinger om gadeidrætspraktikken spiller de fire elementer tæt sammen og skaber trygge, anerkendende og attraktive frivilligfællesskaber. Det er frivilligfællesskaber, hvor de unge både danner relationer til andre ligesindede unge og til fagprofessionelle, der på hver deres måde er med til at åbne nye perspektiver på deres liv. Det er samtidig frivilligfællesskaber, hvor de unge oplever at gøre en forskel for børn, der tumler med nogle af de samme udfordringer, som de selv gør, og hvor de får adgang til fysisk bevægelse gennem leg og samarbejde og under hensyn til det niveau, de er på. Inden for hvert element viser sig desuden en række potentialer, som samlet set tegner nogle perspektiver for en videre udvikling af arbejdet med at styrke unges adgang til og udbytte af frivillighed og frivilligfællesskaber i projektet. Det drejer sig om de unges *deltagelsesmuligheder i andre sammenhænge* i GAME, deres adgang til fortættede *mulige fællesskabsformer*, deres udvikling af mere *refleksive aspekter af børnemøderne*, samt deres muligheder for på forskellig vis at bidrage *tilrettelæggende ind i parkourtræningerne*.

Endelig peger evalueringen på, hvordan der i de unges fortællinger samler sig fem typer af udbytte, der går på tværs af de forskellige unge. Der er tale om at *gøre en forskel, træde ud af ensomhed, udvikle nye ressourcer, finde sig selv* og *opleve livsglæde og livslyst*. De optræder i forskellige variationer hos de unge afhængig af deres forskellige udgangspunkter. De fem typer af udbytte er overvejende forankret i de unges her-og-nu indenfor selve praktikken, men forskellige fagprofessionelle fortæller, hvordan de unge også begynder at kunne tage del i nye ting i andre livssammenhænge. Samlet set åbner de mange muligheder og horisonter, der vedrører at finde sig til rette i rollen som frivillig og tage del i frivilligfællesskaberne, men også om at finde nye veje i deres liv.

Samlet set viser evalueringen, hvordan GAME's gadeidrætspraktik gennem tydelige rammesætninger integrerer de unges evner, interesser og udfordringer som ressourcer, og derved på afgørende vis styrker adgangen til frivillighed og frivilligfællesskaber for unge med psykosociale udfordringer. Med afsæt heri tegner evalueringen seks anbefalinger, der kan støtte det videre udviklingsarbejde omkring gadeidrætspraktikken, såvel som inspirere andre aktører, der på lignende vis ønsker at fremme målgruppens muligheder for at indgå i frivillighed og frivilligfællesskaber.

REFERENCELISTE

- Bruselius-Jensen, M., & Nielsen, A. M. W. (2020). *Veje til deltagelse: Nye forståelser og tilgange til facilitering af børn og unges deltagelse*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Ungdomsliv Nr. 10.
- Bruselius-Jensen, M., Sørensen, N. U., & Katznelson, N. (2023). *Fællesskaber i ungdomslivet. Når de gør ondt og når de gør godt*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.
- Center for Frivilligt Socialt Arbejde (2018). *Tal om det frivillige Danmark. Frivilligrapporten 2016-2018*. Odense: Center for Frivilligt Socialt Arbejde.
- Dahler-Larsen, P. & Krogstrup, H. (2003). *Nye veje i evaluering*. Systime Academic.
- Dansk Arbejdsgiverforening (2023). *Elevernes vej gennem FGU*. <https://www.da.dk/politik-og-analyser/uddannelse-og-kompetencer/2023/elevernes-vej-gennem-fgu/tilgaet> 22.11.2023.
- Goffman, E. (1967). *Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior*. Anchor Books.
- Görlich, A., Pless, M., Katznelson, N., & Graversen, L. (2019). *Ny udsathed i ungdomslivet: 11 forskere om den stigende mistrivsel blandt unge*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Hansen, H., Jensen, M.T. & Maurer, S.K. (2021). *Evaluering af 'Fællesskab på Asfalten' – Et udviklingsprojekt i gadeidrætsorganisationen GAME*. VIVE
- Harsløf, I. & Malmberg-Heimonen, I. (2014). Tiltak mot marginalisering i livsfasen fra ung til voksen. I Hammer, T. & Hyggen, C. (red.). *Ung voksen utenfor. Mestrings og marginalisering på vei til voksenliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Højbjerg Brauer Schultz (2020). *Arbejdsmarkedstilknøytning efter STU-forløb*. Analyse udarbejdet for Foreningsfællesskabet Ligeværld.
- Idrættens Analyseinstitut (2009). *Idræt for alle. Breddeudvalgets rapport – baggrund og analyse*. Kulturministeriet.
- Justenborg, K.V. (2023). *Vurdere(n)de elevkroppe: et mixed methods-studie af kroppes interrelationelle betydning for elevers sundhed og trivsel i folkeskolen*. Ph.D.-afhandling. Aalborg Universitet.
- Katznelson, N., Jørgensen, H.E.D. & Sørensen, N.U (2015). *Hvem er de unge på kanten af det danske samfund? Om hverdagsliv, ungdomskultur og indsatser der gør en positiv forskel*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Ungdomsliv Nr. 1.
- Kissow, A. M. & Klasson, L. (2021). *Deltagelse for barn og unge med funktionsnedsettelse, med særskilt vekt på deltagelse i fysisk aktiv*. Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funktionsnedsettelse.
- Melby, P. S., Nielsen, G., Brønd, J. C., Tremblay, M. S., Bentsen, P., & Elsborg, P. (2022). Associations between children's physical literacy and well-being: is physical activity a mediator? *B M C Public Health*, 22, [1267].
- Morgenroth, T., Ryan, M. K., & Peters, K. (2015). The Motivational Theory of Role Modeling: How Role Models Influence Role Aspirants' Goals. *Review of General Psychology*, 19(4): 465-483.
- Mortensen, M. (2004). *Idræt som kommunal velfærd. Mentalitet, velfærd og idrætspolitik i København, Ballerup og Skive 1870-1970*. Institut for Idræt, Københavns Universitet.
- Nielsen, A.M.W. & Sørensen, N.U (2017). *Når kunst gør en forskel: Unges deltagelse i kunst- og kulturprojekter som alternativ arena for sociale indsatser*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Ungdomsliv Nr. 4.
- Pilgaard, M. (2018). *Socialt udsatte i idrætten*. Idrættens Analyseinstitut.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone. the collapse and revival of American community*. New York: Simon & Schuster.
- Rask, S. Petersen, F., Hansen, K. & Eske, M. (2022). *Danskernes motions- og sportsvaner 2020*. Idrættens Analyseinstitut.
- Sletten, M. A. & Hyggen, C. (2013). *Ungdom, frafall og marginalisering*. Temanotat. Oslo: Norges forskningsråd.
- Stauber B. (2007). Motivation in transition. *YOUNG*. 15(1): 31-47.
- Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen (2015). *Tilbud der gør en forskel – Idræt til børn og unge med særlige behov*. København: Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen (2022). *Inklusion af børn og unge med handicap i fritidsfællesskaber*. Foreløbig indsatsbeskrivelse. Socialstyrelsen.
- Sørensen, N. U & Nielsen, A. M. W. (2022). *Natur til et godt liv - unges fortællinger om deres møder med natur*. Rapport, Center for Ungdomsforskning.

Thompson, R., Russel, L. & Simmons, R. (2013). Space, place and social exclusion: an ethnographic study of young people outside education and employment. *Journal of Youth Studies*. 17(1): 63-78.

Whitehead, M. (red.) (2010). *Physical literacy: Throughout the lifecourse*. New York: Routledge.

Willis, C., Girdler, S., Thompson, M., Rosenberg, M., Reid, S., & Elliott, C. (2017). Elements contributing to meaningful participation for children and youth with disabilities: a scoping review. *Disability and Rehabilitation*, 39(17): 1771-1784.

Østergaard, C. (2008). *Projekt Skolesport – Mere idræt og bevægelse i krydsfeltet mellem skole, elev, forening og kommune*. Institut for Idræt, Københavns Universitet.

Østergaard, C. (2011). *Fysisk aktivitet som forebyggende og sundhedsfremmende strategi – en undersøgelse af fysisk aktivitet og idræt brugt som forebyggelse og sundhedsfremme i to udvalgte kommuner*. Institut for Idræt, Københavns Universitet. Ph.d.-afhandling.

I denne rapport præsenterer vi en forskningsbaseret evaluering af gadeidrætsorganisationen GAME's arbejde med et specialtilrettelagt praktikforløb rettet mod at give unge med psykosociale udfordringer adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber. Evalueringen er udarbejdet af Center for Ungdomsforskning og støttet af VELUXFONDEN.

Evalueringen identificerer, hvordan nyskabende og velgennemtænkte rammesætninger, kan integrere de deltagende unges evner, interesser og udfordringer som ressourcer og derigennem give unge, der ofte har stået udenfor organiserede idrætsaktiviteter i deres opvækst, nye muligheder for at blive del af de fællesskaber, som disse aktiviteter er afsat for. Den belyser dermed, hvordan gadeidrætspraktikforløbet kan åbne idrætsområdets frivilligfællesskaber som en ny arena for unge med psykosociale udfordringer, og formulerer i forlængelse heraf en række anbefalinger til arbejdet med målgruppens adgang til frivillighed og frivilligfællesskaber.

Rapporten henvender sig til praktikere, der arbejder med idrætssociale indsatser for unge, herunder unge med psykosociale udfordringer, samt til forskere, studerende, uddannelser og beslutningstagere, der beskæftiger sig med ungdomsliv, udsathed og idræt.

NYE VEJE TIL FRIVILLIGFÆLLESSKABER

Unge fortællinger om at være i gadeidrætspraktik hos GAME

Anne Mette W. Nielsen
Nanna Bank Sørensen
Niels Ulrik Sørensen

Rapport
Center for Ungdomsforskning
Institut for kultur og læring
Aalborg Universitet i København

1. udgave, 1. oplag, 2024

Figurer, sats og layout:
Randi Hagemann

Foto:
Xander Sørensen, GAME

Rapporten er muliggjort med støtte fra VELUXFONDEN